

A jelenlét mezői

Fields of presence

módszertani kézikönyv kivonata
methodology manual - short extract

 **MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT**

IMPRESSZUM IMPRESSUM

Szerkesztők / Edited by:

Fehér, Bori; Hosszu, Erzsébet; Szerencsés, Rita

Szerzők / Authors:

Fehér, Bori; Hosszu, Erzsébet; Szerencsés, Rita; Csernák, Janka; Marosán, Borbála

Az esettanulmányok szerzői / Case study authors:

Bodóczky, Antal; Kele, Ildikó; Huszár, Dániel; Bencsics, Dorina

Kiadó / Published by:

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, 2024

Felelős kiadó / Published by:

Koós, Pál rektor

Grafikus / Graphic designer:

Jekli, Ágnes

Fotók / Photos by:

Wilson, Luca; Szécsi, Noémi; Ács, Aletta; Lakos, Máté

Lektor / Proofread: Helfrich, Judit; Sarihan, Işik

A projekt szakmai támogatói / Professional sponsors of the project:

MOME Rektori Kabinet, MOME Innovációs Központ/
MOME Rector's Office, MOME Innovation Center

Partner:

Magyar Máltai Szeretetszolgálat /
Hungarian Charity Service of the Order of Malta

ISBN: ISBN 978-615-5134-56-2

TARTALOM CONTENT

BEVEZETÉS INTRODUCTION

4

ELMÉLETI KERETRENDSZER THEORETICAL FRAMEWORK

8

A MÓDSZER LÉPÉSEI STEPS OF THE METHOD

16

LÉPÉSEK A GYAKORLATBAN: FORMÁTUMOK ÉS ESETEK STEPS IN PRACTICE: FORMATS AND CASE STUDIES

26

TIPPEK ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI, ALKOTÁSI ALAPELVEK – LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE TIPS AND COLLABORATIVE DESIGN PRINCIPLES - STEP BY STEP

40

HATÁSMÉRÉS IMPACT ASSESSMENT

46

KIHÍVÁSOK ÉS KORLÁTOK CHALLENGES AND CONSTRAINTS

52

REFERENCIA REFERENCES

56

LINKGYŰJTEMÉNY LINK COLLECTION

58

KREDITEK CREDITS

59

Bevezetés

Introduction

Bevezetés

Ez a kiadvány a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közösen létrehozott, szociáldesign-alapú, kreatívfejlesztés-fókuszú együttműködésének a folyamatát, módszertani háttérét és kézzelfogható eredményeit összegzi, miközben hozzájárul az itt leírtak későbbi, szélesebb körben történő alkalmazásához és reflexiójához. Emellett a két intézmény közös, gyakorlatalapú kutatásának a folyamatát is összefoglaljuk és bemutatjuk különféle nézőpontokon keresztül.

A kiadvány a 2023-ban megjelent könyv kivonata, amelynek célja, hogy módszertani támogatást adjon az ilyen kezdeményezések megvalósításához annak érdekében, hogy a jövőbeli hasonló együttműködések pozitív társadalmi hatása még inkább érzékelhető legyen, ezek a tevékenységek adaptálhatók és skálázhatók lehessenek.

A program során a MOME oktatói, kutatói és hallgatói, valamint a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szakértő munkatársai arra a kérdésre keresik a választ, hogy a szociális design miként támogathatja a vidéki, nehéz sorsú településeken élő, hátrányos helyzetű gyerekek kreatívfejlesztését, valamint arra, hogy ezeken a folyamatokon keresztül hogyan lehetséges hozzájárulni a részt vevő gyerekek perspektívájának és ezáltal lehetőségeinek a bővítéséhez, továbbá az érintettek (hallgatók, oktatók stb.) társadalmi érzékenységének a növeléséhez.

Ez a kiadvány a felsőoktatásban dolgozó oktatóknak, kutatóknak, hallgatóknak, segélyszervezetek munkatársainak szól, illetve mindenkinek, aki érdeklődik a társadalmi hatású partícipatív folyamatok iránt, és a művészet, a közös alkotás, valamint design eszközeit használva szeretne hozzájárulni hátrányos helyzetű társadalmi csoportok támogatásához, együttműködések és közös programok megvalósításához, ezzel párhuzamosan erősítve a társadalmi megismerést, megértést és elfogadást, hozzájárulva a minél szélesebb körű fenntarthatóság eléréséhez.

Fontos kiemelni, hogy minden helyzet, társadalmi, ökológiai és kulturális környezet más, ezért az ebben a kézikönyvben található módszertani javaslatokat, tippeket és tapasztalatokat csak az adott környezetre és helyzetre való megfelelő adaptációt követően lehet eredményesen hasznosítani. Az eredeti program tapasztalatai azonban inspirációként

Introduction

This publication summarises the process, methodological background and tangible results of a recent collaboration between Moholy-Nagy University of Art and Design and the Hungarian Charity Service of the Order of Malta, a social design-based project with a focus on creativity development, and aims to contribute to the subsequent wider application of and reflection on these results. The publication also summarises and presents the joint practice-based research process through different perspectives.

The publication is an extract of a book published in 2023, which aims to provide methodological support for the implementation of similar initiatives in order to further enhance the positive social impact of future similar collaborations, and to enable their adaptation and scalability.

In the course of the programme, MOME teachers, researchers and students, as well as experts from the Hungarian Charity Service of the Order of Malta, seek answers to the question of how social design can support the development of creativity in disadvantaged children living in rural, marginalised communities, and how these processes can contribute to broadening the perspective and thus the opportunities of the children involved, as well as to increasing the social awareness of the participants (students, teachers, etc.).

This publication is addressed to academics, researchers, students, aid workers and anyone interested in participatory processes that aim at a social impact, who wants to use art, co-creation and design to contribute to the support of disadvantaged groups, to the implementation of collaborations and joint projects, and to enhance social awareness, understanding and acceptance, contributing to the achievement of sustainability on a wider scale.

It is important to underline that every situation, social, ecological and cultural context is different, therefore the methodological suggestions, tips and experiences contained in this handbook can only be effectively used after appropriate adaptation to the specific context and situation. However, the experience acquired from the original programme can serve as inspiration for the successful implementation of similar initiatives.

The practical development of the methodology was carried out with the participation of

szolgálhatnak hasonló kezdeményezések sikeres megvalósításához.

A módszer gyakorlati kialakításában a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Jelenlét Programján belül a zalakomári Jelenlét Ház vett részt, illetve a projekt a MOME Innovációs Központjában működő Szociális Design Hub szakmai vezetésével zajlott.

A megközelítés lényege, hogy az előre megtervezett folyamat és program során a MOME oktatói és hallgatói különböző participatív tervezési módszereket alkalmaznak, amelyekben a tervezők és a helyi közösségek együttműködnek, így a tervező szerepe sokszor az alkotó mellett facilitátorrá alakul. A módszer főbb elemei a megfigyelés, a tervezési segédletek használata, a közös alkotás és a folyamatok monitorozása.

A kiadványban a későbbiekben bemutatott folyamatok és módszerek a szociális design megközelítéséből indulnak ki, és céljuk, hogy a tervezés folyamata, illetve eredménye pozitív társadalmi hatást érjen el.

A programhoz kapcsolódó kutatási kérdések:

- Miként segíthetnek az együttműködésen alapuló kreatív alkotási módszerek a részt vevő ifjúság jövőképeinek a fejlesztésében?
- Hogyan, milyen módszerekkel lehet minél hatékonyabban bevonni a Jelenlét Programban részt vevő gyerekeket a kreatív alkotófolyamatokba?
- Melyek azok a kreatív designeszközök, módszerek, amelyek ezekben a szituációkban a leghatékonyabbnak bizonyulnak?
- Hogyan adaptálható a módszer Magyarország háromszáz leginkább nehéz sorsú településére?

the Hungarian Charity Service of the Order of Malta's Presence Programme and the Presence House in Zalakomár, and under the professional guidance of the Social Design Hub at the MOME Innovation Center.

The method is based on a pre-planned process and programme in which MOME teachers and students use a variety of participatory design methods in which designers and local communities work together, often putting the designer into the role of facilitator in addition to the usual creator role. The main elements of the methodology are observation, the use of design tools, co-creation and process monitoring.

The processes and methods to be presented in this publication are based on the approach of social design, with the aim of ensuring that the design process and its outcomes have a positive social impact.

Research questions related to the programme:

- How can collaborative creative design methods help to develop the vision of the participating youth?
- How and through which methods can children participating in the Presence Programme be involved in creative processes in the most effective way?
- What are the creative design tools and methods that are most effective in these situations?
- How can the method be adapted to the 300 most deprived settlements in Hungary?

Elméleti keretrendszer

Theoretical framework

SZOCIÁLIS DESIGN

A kiadványban megjelenő tevékenységek szorosan kapcsolódnak a szociális design megközelítéséhez, ami egy olyan tervezői megközelítés, amelyben a tervezés folyamatának és eredményének a pozitív társadalmi hatása kiemelten fontos. Bizonyos esetekben kézzelfogható termék vagy szolgáltatás helyett a designalapú kutatás során megvalósított társadalmi hatás az eredmény (Koskinen 2016). Emellett elmondható erről a megközelítésről, hogy inkluzív, hiszen ezekben a befogadó folyamatokban a fókusz a felhasználón van (Clarkson 2007), illetve a profitorientáltság helyett a társadalmi hatás elérése a cél, ugyanakkor nem szándék a piacosítással történő szembehelyezkedés (Fehér 2020).

A szociális designban a tervező nem egyedül alkot, hanem a folyamat kezdetétől fogva aktívan bevonja az érintetteket a folyamatba (Fehér 2020) (Thorpe-Gamman 2011). Ezen folyamatok során különböző, participatív tervezési módszereket alkalmaz, amelyekben a tervező és a tervezett projekt érintettjei együttműködnek. A co-design és a közösségi vagy részvételi tervezés például olyan módszerek, amelyekben a tervező és az érintett közösség együtt dolgozik, hogy a közösség igényeit és elvárásait figyelembe vegye. Ennek eredményeképpen a tervező szerepe átalakul a projektben: facilitátorrá válik, aki segíti a közösséget a designalapú projekttervezésben és az együttműködésben.

SOCIAL DESIGN

The activities in the publication are closely linked to the social design approach, a design approach in which the positive social impact of the design process and outcome is paramount. In some cases, instead of a tangible product or service, the result is the social impact achieved through design-based research (Koskinen 2016). In addition, this approach can be said to be inclusive, as in these inclusive processes the focus is on the user (Clarkson 2007), and the aim is to achieve social impact instead of profit, while not intending to oppose marketisation (Fehér 2020).

In social design, the designer does not create alone, but actively involves stakeholders in the process from the very beginning (Fehér 2020) (Thorpe-Gamman 2011). In these processes, he or she uses a variety of participatory design methods, in which the designer and the stakeholders of the planned project collaborate. Co-design, community design, and participatory design, for example, are methods in which the designer and the affected community work together to address the needs and expectations of the community. As a result, the designer's role in the project is transformed: he or she becomes a facilitator, helping the community to design and collaborate in design-based project planning.

DESIGNGONDOLKODÁS

A designgondolkodás olyan megközelítés, amelyet a módszer során a csapat folyamatosan alkalmaz. Ez a szemlélet a designfolyamatot úgy teszi hatékonyabbá, hogy a tervező és a célcsoport együttműködve dolgozik a legjobb megoldás elérése érdekében. A designgondolkodás folyamata általában négy fázisból áll: elemzés, tervezés, prototípuskészítés és értékelés vagy iterálás. Ezek során rendkívül fontos, hogy a tervező és a célcsoport együttműködésben dolgozzon a legjobb megoldás elérése érdekében, hogy amit fejlesztenek, az a lehető legnagyobb mértékben megfeleljen az érintettek igényeinek és elvárásainak.

A designgondolkodás folyamatában kiemelten fontos a lépések közötti iterálás, amely azt jelenti, hogy a megoldáshoz közelítve egyes szakaszok újból megismételhetők, fejleszthetők a minél jobb eredmény érdekében (Fehér et al. 2021).

A „dupla gyémánt” folyamat egy olyan designfolyamat-modell, amelyet a brit Design Council (UK Design Council 2013) dolgozott ki. Ezt a modellt két, gyémánt alakú áramlási diagram jellemzi, amelyek egy-egy fázist jelölnek: a tervezési és az értelmezési fázist. A tervezési fázisban a fókusz a felmerült problémára reagáló, kreatív megoldások kidolgozásán van. A megértés és empatizálás az érintett közösséggel kiemelt jelentőségű annak érdekében, hogy olyan megoldások szülessenek, amelyek hasznosíthatók. Az értelmezési fázisban a tervezők és a célcsoport együtt dolgoznak az eredmények értelmezéséért és közös újradefiniálásáért. A tervezőknek kreatív módszereket kell alkalmazniuk, hogy az érintettek igényeit és elvárásait figyelembe vegyék.

DESIGN THINKING

Design thinking is an approach that is constantly applied by the team throughout the method. It is an approach that makes the design process more efficient by having the designer and the target team work together to achieve the best solution. The process of design thinking usually consists of four phases: analysis, design, prototyping and evaluation or iteration. In this process it is crucial that the designer and the target group work collaboratively to achieve the best solution so that the development best meets the needs and expectations of the stakeholders.

Iteration between steps in the design thinking process is of paramount importance, which means that as the solution is approached, certain stages can be repeated and improved upon to achieve a better result (Fehér et al. 2021).

The double diamond process is a design process model developed by the UK Design Council (UK Design Council 2013). The process is characterised by two diamond-shaped flow diagrams representing two phases: the design phase and the interpretation phase. In the design phase, the focus is on developing creative solutions that respond to the problem at hand. Understanding and empathising with the affected community is of paramount importance for producing solutions that can be applicable. In the interpretation phase, the designers and the target group work together to interpret and jointly redefine the results. Designers must use creative methods to take into account the needs and expectations of stakeholders.

A másik fázis az emberközpontú tervezés: azok a megoldások, amelyek ebben a kiadványban fellelhetők, ezen alapulnak. Az emberközpontú tervezés középpontjában a célcsoport tagjai állnak. Ezáltal a folyamat végén olyan eredmény valósul meg, amely a közösség valós igényeit szolgálja.

Ez egy olyan tervezési megközelítés, amelynek a fókusza az emberek, a célcsoportok és a felhasználók igényeire, elvárásaira kerül. Az emberközpontú tervezés alapelve, hogy a tervezés során az emberek igényeit, érzéseit és interakcióit kell figyelembe venni, hogy a végül kialakított termék, szolgáltatás vagy rendszer a lehető legjobban megfeleljen a felhasználók igényeinek. Így a folyamat a partícipatív tervezéssel együtt tud sikeresen megvalósulni (IDEO.org 2015).

Részvételi akciókutatás: A program a részvételi akciókutatás (PAR, Participatory Action Research) szemléletét és keretrendszerének bizonyos elemeit is hordozza. Ennek során a kutatók és az érintettek együttműködnek abból a célból, hogy egy problémát közösen megvizsgáljanak, és megoldási javaslatokat igyekezzenek előállítani (Wadsworth 1998; Lewin 1947).

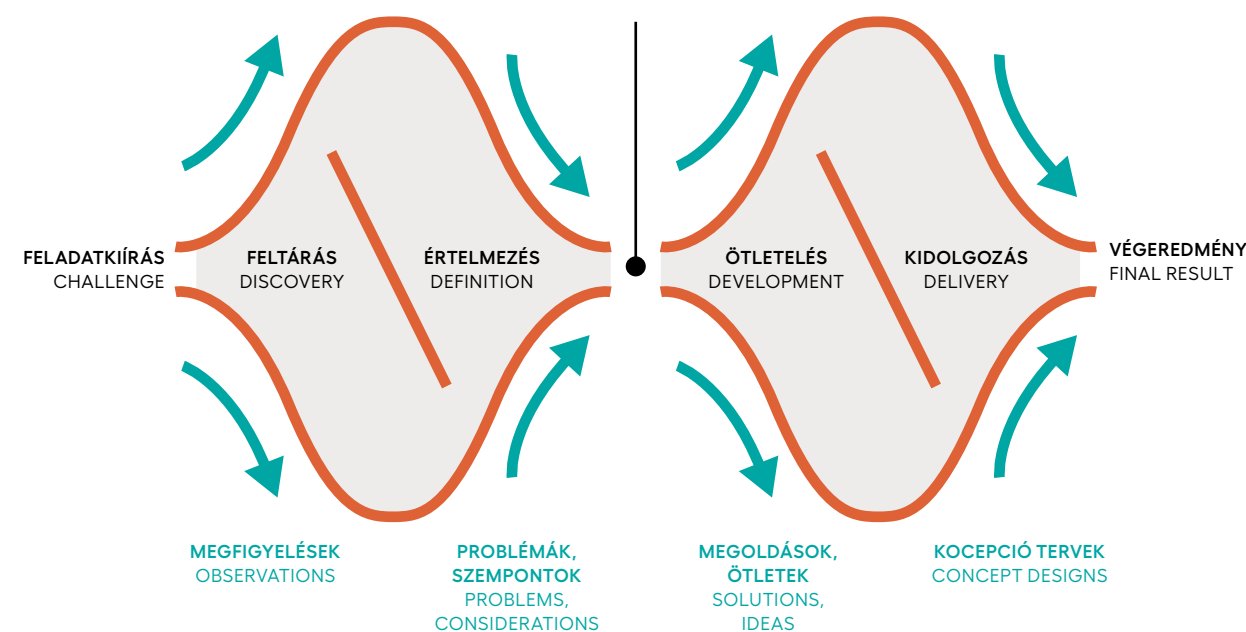
Emellett a folyamat során az antropológiai terepmunka eszközeit és megközelítésmódját is alkalmazzuk.

People-centred design: The solutions presented in this publication are based on people-centred design, with a focus on the target group. This is meant to ensure that at the end of the process, an outcome that serves the real needs of the community is achieved.

People-centred design is a design approach that focuses on the needs and expectations of people, target groups and users. The basic principle of human-centred design is that people's needs, feelings and interactions should be taken into account in the design process so that the final product, service or system best meets the needs of its users, and therefore the process can be successfully implemented in conjunction with participatory design (IDEO.org 2015).

Participatory Action Research: The programme also carries some elements of the Participatory Action Research (PAR) approach and framework. Participatory Action Research is a process whereby researchers and stakeholders work together to examine a problem and propose solutions (Wadsworth 1998; Lewin 1947).

Besides these, the programme also uses tools and approaches from anthropological fieldwork.

A MÓDSZER ÉS ANNAK ÉPÍTŐELEMEI

THE METHODOLOGY AND THE BUILDING BLOCKS

A módszer célja, hogy a felsőoktatási intézmény résztvevői a hátrányos helyzetű közösséggel és a részt vevő karitatív vagy egyéb, a helyiekkel foglalkozó nonprofit intézménnyel együttműködésben közös alkotásokat és új értékeket hozzanak létre, és hozzájáruljanak a résztvevők perspektíváinak a bővítéséhez, valamint a társadalmi és kulturális megismerés erősítéséhez és közvetetten a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez.

A következőkben bemutatjuk azokat a főbb elemeket, eszközöket, amelyeket a módszerben a folyamat egyes lépései során egyenként vagy vegyítve alkalmaz.

A kézikönyvben ismertetett módszer lényegét a következő három építőelem biztosítja: a szociálisdesign-megközelítés, a folyamat-alapúság és az eltérő diszciplínákból származó eszközkészletek vegyítése.

The aim of the method is aid the participants of the higher education institution, working in cooperation with the disadvantaged community and the participating charity or other non-profit organisations working with local people, in creating joint works and new values, contributing to broadening the participants' perspectives, strengthening peer and cultural understanding and, indirectly, reducing social inequalities.

In the following, we introduce the main elements and tools that the methodology employs, either individually or in combination, at each step of the process.

The essence of the methodology presented in this handbook is provided by the following three building blocks: the social design approach, the process approach, and a mix of tools from different disciplines.

MEGFIGYELÉS

A megfigyelés célja egyrészt a folyamatok és alkalmazott módszerek hatásosságának a vizsgálata, másrészt hogy hozzájáruljon ahhoz, hogy a megvalósított folyamatok egy következő közös alkotási folyamat során vagy más helyzetekbe is adaptálhatók legyenek.

A megfigyelés sok összetevős folyamat, a módszer több pontján alkalmazzuk. Egyfelől az egyéni helyszíni benyomások megélésére teret adó helyzetekben (tereplátogatás), másfelől a rövid intenzív és a többnapos intenzív jelenlétek esetében részt vevő megfigyelésként hasznos eszköz. Harmadik értelmezésében az intenzív jelenléteket biztosító alkalmazásra kidolgozott megfigyelési és visszajelzési keretrendszert is jelentheti.

OBSERVATION

The purpose of observation is, on the one hand, to test the effectiveness of the processes and methods used, and on the other hand, to contribute to the adaptability of the processes implemented in a subsequent co-creation process or in other situations.

Observation is a multi-component process, carried out at several points throughout the application of the method. It is used in situations that provide space for individual field impressions (field visits), and it is also a useful tool for participant observation in short, intensive and multi-day presences. In a third way, it can also be a feedback framework developed for intensive presence occasions.

WORKSHOPTERVEZÉSI SEGÉDLETEK

A közös alkotási folyamatok sikeres megvalósításához kiemelten fontosak a workshoptervezési segédletek. Ezekhez a gyakorlati folyamataink során különböző mintákat készítettünk már, amelyek alapját sokéves gyakorlatunk és szakirodalmi ismereteink képezik. Ezek – a Linkgyűjteményben elhelyezett QR-kódon keresztül elérhető – vagy az ezek alapján készülő egyedi segédletek, tervezési útmutatók nagy segítséget nyújthatnak. A módszer részeként kifejlesztett workshoptervező sablonok hasznos eszköznek bizonyulnak a programok koncepciójának a kialakításához a célok és a metodika szem előtt tartásának köszönhetően. Az így kialakítható helyzetek a helyi közösséggel végzett közös munkát, valamint a bevont hallgatók tanulási lehetőségeit is segítik megszerezni, strukturálni.

Saját workshoptervező sablon készítéséhez ajánlott a Lucy Kimbell által kidolgozott The Social Design Methods Menu (Kimbell és Julier 2012), amely segít a designgondolkodás gyakorlati értelmezésében, valamint abban, hogy miképpen lehet mindezt a saját projektjeinken keresztül gyakorolni.

WORKSHOP PLANNING AIDS

Workshop design aids are essential for the successful implementation of co-creative processes. To this end, we have already produced various samples in our practical processes, based on our many years of experience and knowledge of the literature. These—accessible via the QR code in the link collection—or the individually produced aids and design guides based on them can be helpful. The workshop design templates developed as part of the method will prove to be useful tools for conceptualising programmes with the objectives and methodology in mind. The resulting scenarios also help to organise and structure the work with the local community and the learning opportunities for the students involved.

For creating your own workshop design template, we recommend The Social Design Methods Menu by Lucy Kimbell (Kimbell & Julier 2012), which helps to understand design thinking in practice and how to practice it through one's own projects.

KÖZÖS ALKOTÁS

A közös alkotás (co-creation) mint eszköz és formátum a módszer legfontosabb építőköve. A megfigyelési eszközök és lépések, illetőleg a workshoptervező sablonok is a közös alkotást hivatottak alátámasztani, koncepcionálni. A közös alkotás formátum a design gondolkodás lépéseit alkalmazza, és tervezői folyamaton vezeti végig a résztvevőket. Fontos, hogy a közös alkotási helyzetek egyszerre kövessék az előre felépített keretrendszert, valamint biztosítsanak lehetőséget az alkalmazkodásra, változtatásra, helyenként improvizálásra is, ezzel is támogatva a változáskövetés képességének a fejlesztését.

CO-CREATION

Co-creation as a tool and format is the key building block of the method. The observation tools and steps, as well as the workshop planning templates, are intended to underpin and conceptualise co-creation. The co-creation format uses the steps of design thinking and guides participants through a design process. It is important that the co-creative situations both follow a pre-constructed framework and provide opportunities for adaptation, change, and sometimes improvisation, thus supporting the development of the ability to follow change.

MONITOROZÁS

A monitorozás a folyamatok integráns része, az akciójellegét erősíti, és szintén több szinten detektálható. Egyfelől magának a keretrendszernek a folyamatos figyeléséből áll (időzítés, programok, operatív elemek stb.), másfelől pedig a konkrét közös alkotási helyzetek során, a helyszínen alkalmazott eszközöknek és a technikáknak a dokumentálásából épül fel.

MONITORING

Monitoring is an integral part of the processes, reinforces the action character, and can also be detected at several levels. On the one hand, it consists of the continuous monitoring of the framework itself (timing, programmes, operational elements, etc.) and, on the other hand, it is built up by documenting the tools and techniques used in concrete co-creation situations on the field.

A módszer lépései

Steps of the method

A bemutatott módszer folyamat alapú, és meghatározott lépései az előszóban bemutatott két szervezet együttműködésében jöhettek létre, majd annak során formálódtak és konkretizálódtak a következőképp:

The presented method is process-based. Its basic idea and its specific steps were developed in cooperation between the two previously mentioned organisations and have been shaped and concretised in practice as follows:

0. lépés / Step 0:

A szándék, azaz a közös célok megfogalmazása

Intention: the formulation of common goals

1. lépés / Step 1:

A megismerés, azaz az első találkozások és tereplátogatás

Getting to Know Each Other: first meetings and field visits

2. lépés / Step 2:

A bizalom, azaz a kölcsönös empatiszálás megalapozása

Building Trust: establishing mutual empathy

3. lépés / Step 3:

Az elmélyedés, azaz a közös együttműködések megvalósulása

Immersion: the realisation of cooperation

4. lépés / Step 4:

A fordított megerősítés, azaz a szerepek és a helyszín felcserélése

Reversed Reinforcement: reversal of roles and location

5. lépés / Step 5:

A keretek kitágítása, azaz a távoli jelenlét fenntartása

Expanding Boundaries: maintaining a distant presence

0. lépés: A SZÁNDÉK

Ahhoz, hogy egy alkotás alapú együttműködés két szervezet között sikeresen megvalósulhasson, fontos előfeltétel, hogy az egymással együttműködésbe lépő szervezetekben, szervezeti egységekben meglévő szándék egy új irány kipróbálására megjelenjen, hogy lehetőség teremtődjön a szervezeti kultúrák összecsiszolására és egy szokatlan folyamatban való közös részvételre.

A két szervezet stratégiai együttműködés keretében fogalmazta meg szándékát, miszerint együtt keresik a választ arra a kérdésre, hogy a design és az alkotás miképpen tud hozzájárulni hátrányos helyzetű közösségek kreatív kompetenciáinak a fejlesztéséhez, rezilienciájuk erősítéséhez a terepmunka-alapú design kutatás segítségével. A módszertani kiadvány alapjául szolgáló Szociális Design Field Lab program célja kettős: egyfelől ki kíván dolgozni egy olyan eszköztérrel, amely támogatja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Jelenlét Programjában részt vevő zalakomári tíz-tizenhat éves gyerekek fejlődését. Másfelől a program terepmunka-alapú oktatási helyzeteket teremt Zalakomárban annak érdekében, hogy a hallgatók és oktatók gyakorlat alapú szakmai fejlődéséhez hozzájáruljon, miközben társadalmi érzékenységük erősödik.

Step 0: INTENTION

To make a creation-based collaboration between two organisations successful, it is essential that the collaborating organisations have the willingness to try out a new direction, as well as to create the opportunity for the different organisational cultures to be brought together and to join an unusual process.

In a strategic collaboration, the two organisations have agreed to work together to find answers to the question of how design and creation can contribute to the development of creative competencies of disadvantaged communities and to strengthen their resilience through fieldwork-based design research. The aim of the Social Design Field Lab programme, which is the basis for the methodological publication, is twofold: on the one hand, it aims to develop a toolkit to support the development of 10-16 year old children from Zalakomár participating in the Hungarian Charity Service of the Order of Malta's Presence Programme. On the other hand, the programme creates fieldwork-based educational situations in Zalakomár to contribute to the practice-based professional development of students and teachers while enhancing their social sensitivity.

1. lépés: A MEGISMERÉS

A közös szándékra alapozva indulhat el a megismerés, a folyamat első valódi lépése, amely során a két szervezet tereplátogatások során megkezdik az ismerkedést. A különböző háttérű résztvevők személyes találkozása hozzájárul a prekoncepciók átforgalmazásához, valamint növeli az egymás iránti empátiát és megértést. A megismerkedés minden esetben hosszabb, rendszerességet, empátiát és türelmet igénylő folyamat, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy az érintettek a jövőben közös döntéseket hozzanak az együttműködés során.

A helyszín bejárása, az együtt töltött idő, a beszélgetések és akár a közös zenélések, étkezések segítenek abban, hogy a résztvevők megismerjék egymás nézőpontjait, és közeledjenek egymáshoz. A helyszín bejárása lehetővé teszi a település méretének és jellegének a megismerését, továbbá lehetőséget ad a fontos szereplőkkel, például a polgármesterrel, a közösségi vezetőkkel és az érdeklődőkkel való találkozásra. Már a megismerési folyamatban is alkalmazható eszköz lehet a közös alkotás: a kísérletezés, a különböző tervezési és alkotási eszközök kipróbálása során a gyerekek és a többiek izgalmas folyamatokban vehetnek részt közösen, együtt oldhatnak meg apróbb kihívásokat és hozhatnak létre értékeket.

Step 1: GETTING TO KNOW EACH OTHER

This is the first real step in the process after establishing the common intention, and it begins with field visits between the two organisations in order for them to begin to get to know each other. Face-to-face meetings between participants from different backgrounds help to reshape preconceptions and increase empathy and mutual understanding. Getting to know each other is always a long process, which requires a great deal of respect, empathy and patience, and is essential if the participants are to make joint decisions in future cooperation.

Visits to the site, time spent together, discussions and even music and meals together help participants to get to know each other's points of view and to grow closer. A site visit allows one to get to know the size and character of the location and provides the opportunity to meet key actors such as the mayor, community leaders and active community members. During the process of Getting to Know Each Other, co-creating can already be used as a tool: by experimenting with different design tools and creative tools, participants can engage in exciting processes together, solving small challenges and creating value.

2. lépés: A BIZALOM

A módszer következő fázisa a bizalom hívószava köré szerveződik. Ennek a felépítése és fenntartása a hátrányos helyzetű közösségekkel való kapcsolatokban hosszú és véget nem érő folyamat, amely következetes és őszinte kommunikációt, megértést és tiszteletet igényel. A bizalom megteremtése elősegíti az eredményesebb együttműködést és a közös célok elérését. Elengedhetetlen olyan szervezetel együttműködni, amely az adott helyszínen jelen van, és hidat tud képezni a helyi közösség, valamint a felsőoktatási intézményből érkező csapat között, emellett pedig intenzíven hozzá tud járulni a bizalmi helyzet kialakításához. A bizalom megalapozása is aktivitásalapú lépés, hiszen közös, rövid alkotási folyamatok révén lehetséges leginkább megmutatni a képességeket és az együttműködésben rejlő potenciált. Ez a fázis készíti elő a találkozásokat is, betekintést engedve minden fél számára az eltérő motivációkba. Különösen sok energiát érdemes fektetni a közös programok megvalósításába, amelyek egymás megismerését közös élményeken keresztül teszik lehetővé. A rövid jelenléteket workshopok és hackatonok formájában valósítottuk meg, amelyeken mindig valamilyen kis léptékű közös alkotást hoztak létre a hallgatók a helyi gyerekekkel.

Step 2: BUILDING TRUST

The next phase of the method is structured around the keyword Trust. Building and maintaining trust in relationships with disadvantaged communities is a long and never-ending process that requires consistent and honest communication, understanding and respect. Building Trust facilitates more effective cooperation and the achievement of common goals. It is essential to work with an organisation which is present at the given location, can act as a bridge between the local community and the team of the higher education institution, and can contribute intensively to establish trust among participating actors. Establishing trust is also an activity-based step, as through short co-creational activities skills and potential of collaboration can be best demonstrated. This step also prepares for first encounters, giving insight into the different motivations of each side. In particular, a lot of energy should be invested in the implementation of joint programmes that allow the parties involved to get to know each other through shared experiences. Our short presences took the form of Hackathons, where students always implemented some kind of small-scale joint project with local children.

3. lépés: AZ ELMÉLYEDÉS

Az elmélyedés során a kialakulóban lévő kapcsolatok új minőségű szintre lépnek. Ehhez nélkülözhetetlen a jelenlét mellett a figyelem intenzív összpontosítása: az adott helyszínen, az adott közösséggel töltött hosszabb idő teret tud adni egy közös, ideiglenes valóság kialakulásának. A szakasz során mind az intenzív alkotó folyamatok, mind az emberi interakciók mélyítése megtörténhet. A hosszabb jelenlét időt ad a közösségi alkotási folyamat sokrétű, összetett elemcsoportjainak a kibontására, illetve a résztvevők minél intenzívebb bevonására. Habár a megvalósítás szinte minden esetben helyzetfüggő, minden esetben kulcsfontosságú a figyelem megtartása, ami a hátrányos helyzetű csoportok esetében kihívást jelenthet. Éppen ezért fontos a jelenlét, az egymás megismerésébe fektetett energia és a résztvevők felkészítése a közös alkotás előtt.

Step 3: IMMERSION

During Immersion, the relationships which had begun in previous stages are taken to a new level. In addition to presence, an intense focus of attention is essential: extended time spent with the community at the location can create space for a shared, provisional reality to emerge. During Immersion, both intensive creative processes and deepening of human interactions can take place. Longer presence can allow time to unfold the multiple, complex sets of elements of the community's creative process and to engage participants as intensively as possible. Although implementation is almost always situational, maintaining attention is always key, and it can be challenging in the case of disadvantaged groups. This is why it is important to be present, invest energy in getting to know each other and prepare those present before creating together.

4. lépés: A FORDÍTOTT MEGERŐSÍTÉS

A fordított megerősítés lehetőséget teremt a kölcsönös tudáscserére olyan új helyszínen, amely az eddigiekhez képest új lehetőségeket és kihívásokat is teremt a közösség számára. Amikor a közösség más helyszínen találkozik, az eddig kialakult szerepek, normák és elvárások más kontextusban is kibontakozhatnak. Ez a folyamat hozzájárulhat a résztvevők közötti kapcsolatok elmélyítéséhez, a tudás és a tapasztalatok megosztásához, valamint új ötletek, megoldások generálásához. A fordított megerősítés további szerepe, hogy rámutasson arra: a közösség és a résztvevők tudása, aktivitása helyszíntől függetlenül releváns. A helyszínváltás önmagában nem elegendő ahhoz, hogy a gyerekek új ismereteket szerezzenek, ezért fontos, hogy releváns, alkotással összefüggő aktivitások valósuljanak meg, amelyek egyszerre szolgálják a helyszín bemutatását és a közös alkotást. Ezek segítenek a helyszínváltásban rejlő kihívások feloldásában, új eszközök, lehetőségek kipróbálásában, a közösség tagjai pedig közelebb kerülnek egymáshoz a folyamat során, valamint betekintést nyerhetnek a másik helyszínen mindennapjaiba, tevékenységeibe, ami elősegíti a kölcsönös megismerést, így jobban megértik egymás helyzetét.

Step 4: REVERSED REINFORCEMENT

The role of Reversed Reinforcement is to create an opportunity for mutual knowledge exchange in a new location that presents new opportunities and challenges for the community. When the community meets in a different venue, previously established roles, norms and expectations can unfold in a different context. This process can help to deepen the relationships between participants, share knowledge and experience, and generate new ideas and solutions. A further role of this step is to show that the knowledge and activity of the community is relevant regardless of location. The change of location in itself is not enough for participants to gain new knowledge, so it is important to have relevant, creation-based activities that both showcase the location and serve as a means of co-creation and collaboration. Such activities help to overcome the challenges of new locations, try out new tools and opportunities, and bring community members closer together in the process. Community members can gain insights into the daily life and activities of the other side, which helps them to get to know each other and understand each other better.

5. lépés: A KERETEK KITÁGÍTÁSA Step 5: EXPANDING BOUNDARIES

A keretek tágítása lehetőséget teremthet arra, hogy az együttműködők az addig megvalósult folyamatban elvégzett munkát továbbfejlesszék, újabb partnereket hívnak be, és új tevékenységeket valósítsanak meg. Ezáltal az eredmények hosszú távon is fennmaradhatnak. A keretek tágításakor más szervezeteket, szakértőket is bevonnak az együttműködésbe, még több lehetőséget teremtenek a kapcsolódásra és új értékek létrehozására. „Az alkotás határtalan, legyél te is designer” gyerekeknek szóló kreatív csomag részeként például olyan játékos, egymással szorosan összefüggő feladatokat készítettünk, amelyek fókuszában a közös alkotáson keresztül a tervezői készségek kipróbálása került. A csomag célja, hogy az együttműködés során korábban már megismert technikákat, a tervezői gondolkodás alapjait akkor is tudják gyakorolni a gyerekek sematikusabb formában, amikor aktív tevékenység éppen nem zajlik a partnerek között.

Expanding Boundaries can provide an opportunity for the partners to build on the work carried out in the process so far, involve new partners and implement new activities. This will ensure that the results achieved can be sustained in the long term. One way of expanding boundaries is to involve other organisations and experts in the collaboration, creating new value and more opportunities for connection. For example, in the creative package for children 'Creation is limitless, be a designer', we included playful activities that focus on testing design skills through co-creation. The aim of this package is to allow children to practise, in a more schematic way, the techniques they have already learned through our collaboration and the basics of design thinking, even when there is no activity between the partners.

ÖSSZEZÉS

Az egyes lépések szorosan egymásra épülnek, ám időben akár egy évet is lefedhetnek, a fázisok olykor akár több hét vagy hónap után követik egymást. Éppen ezért az elemek között célszerű többkörös iterálást tartani, megosztani a tapasztalatokat és az újonnan szerzett tudást, ami segíti a következő fázis tervezését. Az iterálás történhet szervezeten belül és szervezetek között is. Az együttműködésre szánt időnek, a jelenlétnak, a hozzáállásnak, a tervezői attitűdnek kiemelt jelentősége van abban, hogy egy ilyen program valóban hatásosan tudjon megvalósulni. A tapasztalat azt mutatja, hogy hasonló jellegű együttműködések esetében mindenképpen hosszabb időnek kell eltelnie a közös munka során annak érdekében, hogy az eredmények beérjenek.

A bemutatott lépések semmiképpen sem egy kézre csiszolt vagy véglegesnek gondolt folyamatot írnak le. Ezek mind egy fejlesztési-iterációs folyamat részei, a pillanatnyi állapotot rögzítik, amelyet fejleszteni szükséges, figyelembe véve az adott közösség és a kompetens szakértők visszajelzéseit, javaslatait.

SUMMARY

Each step is closely sequenced but can take up to a year in time, sometimes several weeks or months can take between each step. Therefore, it is recommended to iterate several rounds between each step, sharing experiences and new knowledge that will shape the planning of the next one. Iteration can take place within and between organisations. The time spent on cooperation, the presence, attitude and design mindset are essential in making such a programme truly effective. Experience has shown that in similar collaborations, a longer period of joint work is essential to achieve results.

The steps outlined here are by no means a polished or definitive process. They are all part of an iterative process of development, capturing a moment in time that needs to be improved taking into account the feedback and suggestions of the community and the experts involved.

Lépések a gyakorlatban: Formátumok és esetek

A korábban felvázolt módszer lépéseirez különböző formátumú jelenléteket és közös alkotási tevékenységeket javasolunk. Az alábbi formátumok többször is megismételhetők, és a megismerés, valamint a bizalom felépítését követően a lépések szabadon variálhatók. Az egyes formátumoknál konkrét eseteket is megosztunk, hogy részletesebben szemléltethessük a különböző léptékek adta eltérő lehetőségeket.

For the steps of the method outlined above, we propose different formats of presence and co-creation activities. The following formats can be repeated several times and, after building awareness and trust, can be freely varied between the different steps. Through each format, concrete cases are also shared to illustrate in more detail the different possibilities offered by different scales.

Steps in practice: Formats and case studies

01.

A megismerés elkezdése: az első tereplátogatások

Több hónappal a hallgatói részvételt igénylő workshopok előtt a két intézmény kollégái terepbejárást és ismerkedést tartottak, hogy közösen kitűzzék, milyen célokkal és milyen folyamatokkal dolgozzanak együtt. A MOME-s csapatnak lehetősége volt hallani a zalakomári Jelenlét Ház működéséről, találkozni a polgármesterrel, és fontos információkat megtudni a településről, valamint fókuszcsoportos beszélgetéseket is tartani. A MOME-s csapat számára ekkor még kihívásnak tűnt, hogy az új helyszínre a lehető legjobban tudják adaptálni a több év alatt felhalmozott tapasztalataikat, amelyeket más helyszíneken, más közösségekkel gyűjtöttek 2012 óta.

A zalakomári Jelenlét Ház programvezetőjének az elmondása alapján az első találkozáskor az együttműködés még megfoghatatlannak, távolinak és kihívásokkal telinek tűnt. Nehéz volt elképzelni, hogy mit jelenthet a helyi kontextusba ültetett designprogram, illetve hogy miképpen fog találkozni két ennyire különböző világ, és milyen módokon lehet majd a kommunikációt és az önkifejezési stílusokat közelíteni egymáshoz.

„Az együttműködés kezdetén úgy éreztem, hogy azok a programelemek, amiket együtt szeretnénk megvalósítani, túl komplexek. A folyamat során, a gyakorlatban viszont kiderült, hogy mennyire egyszerű módszerekkel is meg lehet valósítani mindazt, amiről már az első találkozási alkalommal is beszélgettünk.”

A megismerés fázisában érdemes minél több vizuális tartalmat bemutatni a jobb megértés és a hangulat átadásának az érdekében: egy hangulatvideó hasonló, korábban megvalósított tevékenységekről sokat tud segíteni abban, hogy a helyi partner megérezze a folyamat és a program atmoszféráját. Mindemellett a tereplátogatás lehet időben elnyújtott, több kisebb elemből álló folyamat is: pár óras vagy egynapos látogatások, amelyek során a külsős szervezet bekapcsolódhat egy helyben zajló programba. Ez segítheti a helyi szervezet mindennapjaiba való mélyebb betekintést, illetve a helyi közösség számára komfortos programok keretein belüli megismerését.

„A gyerekeknek a Jelenlét Ház programjai már megszokottak, komfortosak: amiben jobban meg tudják mutatni magukat, abban otthonosabban mozognak. Mindez azért fontos, mert ti [MOME – a szerk.] is az alapján tudjátok a tevékenységet a legjobban megtervezni, ha látjátok, hogy a gyerekek miben érzik jól magukat.”

Starting to get to know each other: first field visits

Several months before the workshops, which required student participation, colleagues from the two institutions held a field visit and introduction session to jointly set goals and processes to work on together. The MOME team also had the opportunity to hear about the functioning of the Zalakomár House of Presence, meet the mayor and learn important information about the town, as well as to hold focus group discussions. For the MOME team, it was a challenge to adapt to the new location for the best possible use of the experience they had accumulated over several years in other locations and with other communities since 2012.

According to the programme manager of the Zalakomár Presence House, at the first meeting the cooperation seemed elusive, distant and challenging. It was difficult to imagine what a design programme in a local context could mean, or how such different worlds could come together and in what ways communication and forms of self-expression could be brought closer together.

“At the beginning of the collaboration, I felt that the elements of the programme we wanted to implement together were too complex. But in the process, in practice, it became clear how simple methods could be used to achieve what we discussed at the first meeting.”

In the Getting to Know Each Other phase, it is worth presenting as much visual content as possible to convey a better understanding: a mood video can help a lot to get the local partner to see the mood of the process and the programme. However, field visits can also be a prolonged process of several smaller elements, such as visits of a few hours or a day, during which the external organisation can become involved in a programme taking place in the local environment. This can help to gain a deeper insight into the daily life of the local organisation and to learn about the local community within the framework of a comfortable activity.

“For the children, the programmes at the House of Presence are familiar and comfortable: in which they can show themselves better, they are more comfortable with. This is important because you [MOME] can plan activities best by seeing what the children are comfortable with.”

A bizalom megalapozása: hackathon

A MOME csapata a zalakomári Jelenlét Ház munkatársaival közösen a rövid intenzív jelenlétre és a bizalom megalapozására a hackathon formáját választotta. A design és a technológia területén ismert formátum lehetőséget adott egy gyors, intenzív, közös munkafolyamat kipróbálására, mely során a korábbi ismeretek tovább mélyíthetők, a kitűzött célok tovább finomíthatókká váltak. A másfél napos intenzív jelenlét során, a bevezető előadásokat és helyszínbemutatókat követően a bevont, különböző háttérű oktatók és hallgatók négy csoportban dolgoztak a helyi közösség tagjaival annak érdekében, hogy gyors ötletelési, tervezési és kivitelezési folyamat során valamilyen módon maradandó, közös alkotást hozzanak létre. A hackathon formátum során kivitelezett alkotások szimbolikus jelentőségűek, a bizalom megalapozását szolgálták, illetve ízelítőt adtak a helyi közösség tagjainak a design és a közös alkotás erejéből, az alkalmazott formanyelvek lehetőségeiből.

A hackathon formátuma megfelelően bizonyult a zalakomári perspektívában is. A programvezető véleménye alapján a rövid intenzív jelenlét legfőbb szerepe az, hogy „mindenkinek kedve legyen ehhez a programhoz” a későbbi együttműködés során. A kétnapos hosszúság is elegendő ahhoz, hogy megalapozza a hangulatot, motiválja a hallgatókat, az oktatókat, a közösséget és a szervezet helyi tagjait. A Jelenlét Ház munkatársai szerint sok gyerek számára az eszközhasználat is újdonság volt: a közös program mentén érezhetően fejlődött mind a kitartásuk, mind a kreativitásuk, kiemelték továbbá azt is, hogy a résztvevők meglepődtek azon, milyen ötletesen lehet megcsinálni egyes dolgokat.

Fontos kiemelni a folytonosság és a megfelelő időzítés elengedhetetlenségét. A közös munkát érdemes lehet kisebb csoportban kezdeni, az hírül tudja vinni az élményt, felkészítve ezáltal a közösség többi tagját a többnapos intenzív jelenlétre, ami az együttműködési folyamat során később valósul meg. Az időzítés szempontjából célszerű szünetekre vagy szabadnapokra ütemezni a rövid jelenlétet, aminek az eredményeképpen nagyobb gyerekcsoporttal lehet közösen dolgozni.

Establishing trust: hackathon

The MOME team, together with the staff of the Zalakomár Presence House, chose the Hackathon format for a short intensive presence and to build trust. The format, which is well-known in the field of design and technology, provided an opportunity to try out a quick, intensive, joint work process, during which previous knowledge could be deepened and goals could be refined. During the one-and-a-half-day intensive attendance, following introductory lectures and site visits, the involved trainers and students from different backgrounds worked in four groups with members of the local community to rapidly brainstorm, plan and implement a lasting, collaborative creation of some kind. The creations produced during the Hackathon format were symbolic, served to build trust and gave local community members a taste of the power of design and co-creation, and the possibilities of the formal languages used.

The format of the Hackathon also proved to be appropriate from the perspective of the town. According to the programme leader, the main role of the short intensive presence was to “get everyone interested in the programme”. The length of two days seemed enough to create a good atmosphere and motivate the students, the community and the local members of the organisation. According to the colleagues from the House of Presence, many of the children were also new to the use of the tools: their stamina and creativity improved noticeably during the joint programme, and they also highlighted the novelty of the ideas they had for doing things.

It is important to stress the importance of continuity and timing. It can be useful to start with a small group that can spread the word about the experience, preparing the rest of the community for several days of intensive presence. In terms of timing, it is better to schedule the short presence around breaks or days off, which can result in a larger group of children working together.

Lévén hogy a tereplátogatások főleg oktatói, kutatói körben zajlottak, a rövid intenzív jelenlét az első olyan alkalom, amikor hallgatók is a helyszínre érkeznek. Éppen ezért hasznos lehet a helyi szervezet által koordinált felkészítő látogatás hallgatók részvételével, akik eszköztárat kaphatnak ahhoz, hogy mentálisan és lelkiileg jobban fel tudják dolgozni a helyi közösség körében tapasztalt sorsokat, élettörténeteket.

„Lelkileg megterhelő egy ilyen településre megérkezni Pestről, vagy más olyan településről, ahol ez az élethelyzet nem mindennapi. Ha ők [a hallgatók – A szerk.] nem ebben élnek, csak pár képet látnak róla, nem tudják elképzelni, hogy milyen.”

A hackathon során két installatív elem készült el a helyi téri adottságokra, valamint kulturális örökségre megvalósított reakcióként, emellett a közösség tagjai megismerkedhettek az ujjkötés és a stop motion animáció technikáival is, utóbbinak a témáját szintén a helyi adottságok és a közösség témái, kihívásai inspirálták.

As the field visits were mainly conducted in a teaching and research context, the short intensive program is the first time that students are present on site. This is why a preparatory session or visit coordinated by the local organisation with the participation of students can be useful to provide them with the tools to prepare themselves better, mentally and spiritually, for the fates and life stories experienced in the local community.

“It is mentally demanding to arrive in such a settlement from Pest or other cities where this life situation is not common. If they [students] don't live in it, they only see a few pictures of it, they can't imagine what it's like.”

During the Hackathon, two installative elements were created as a reaction to the local spatial characteristics and cultural heritage, and community members were also introduced to finger knitting and stop motion animation techniques, the latter also inspired by local environment and community issues and challenges.

Szélkerék

A hackathon során, a megismerés korai szakaszában kiderült, hogy a közösség igényelné a Jelenlét Háznál egy helykijelölő alkotás létrejöttét. A helyben elérhető alapanyagok és technológiák figyelembevételével egy szélkerék közös elkészítésére esett a választás, amelyet egy bicikli felhasználásával, oktató vezetésével hoztak létre a hallgatók és a gyerekek. A szélkerék egyrészt a falu tágabb közössége felé is kommunikál, kifejezve a közösség erejét, szinte címerként jelenik meg az épület előkertjében, másrészt azonban a Jelenlét Ház közösségét is szimbolizálja sokszínűségével, játékoságával.

A munkafolyamat során a bicikli első felét, vagyis a villa csapágyházát, a nyakat, a villát és a kereket megtartva a kerék küllői képezték a szélkerék lapátjait. A szélkereket tartó gerendát a résztvevők közösen festették ki, majd a szélkerékre egy generátort kötve a felállított installáció működésbe lépett. Az installáció címerállata, a báránnyelű szintén a helyi történetekre, élményekre, a gyerekek gondolataira reflektál, az ő alkotásaikból valósult meg.

Windmill

During the Hackathon, early on in the getting to know process, it became clear that the community would like to see a site-marking artwork created at the Presence House. Considering the materials and technologies available locally, the choice was made to co-create a windmill, built using a bicycle by the students and local children led by MOME teachers. The windmill communicates to the wider community of the village, expressing the strength of the community, almost like a coat of arms in the front garden of the building, but also symbolizes the community of the Presence House with its diversity and playfulness.

In the process, keeping the front half of the bike (so the bearing housing, the neck tube, the fork and the wheel) the spokes of the wheel formed the blades of the windmill. The beam supporting the windmill was painted together by the participants, and then a generator was connected to the windmill to activate the installation. The installation's crest animal, a cloud, also reflects local stories and experiences, and the thoughts of the children that created it.

Stop motion animáció

A hackathonon megszervezett stop motion animációs workshop célja a problémákra való reagálás készségének a fejlesztése mellett a tervezési, megvalósítási és kooperációs készségek erősítése volt. Ezenkívül a játék és az elmélyülés gyakorlásával megküzdési stratégiákat is igyekeztünk fejleszteni, valamint a gyerekek látókörét bővíteni.

A workshopok fő célkitűzése a hallgatók, az oktatók és gyerekek megismerkedése mellett az volt, hogy tisztábban lássuk a terveiket, tapasztalataikat, korábbi élményeiket a kreatív tevékenységekkel kapcsolatban (rajzolás, agyagozás, animáció, bábszínház, zene stb.). Az előzetes ismeretek felmérése és egymás mélyebb megismerése után az oktatók és a hallgatók bevezették a gyerekeket az animáció világába, néhány gyors feladaton keresztül megmutatva azt, hogy milyen sok területen használják, és mennyi szakmát egyesít. Az alkalmazott technikák között szerepelt a kétfázisos film, a papírki-vágásos animáció, illetve a pixilláció. A közös ötletelést követően a hallgatók segítségével megszületett a helyszín és a díszlet ötlete, majd háttér- és jelmezkészítés után közösen forgatták le a falu fiktív polgármesterét bemutató jelenetet. Az anyagot az összefűzés után a gyerekek szinkronizálták, zörejezték, majd aláfestő zenével látták el a filmet.

Stop motion animation

The stop motion animation workshop organised at the Hackathon aimed to develop design, implementation and collaboration skills in addition to problem-solving. We also aimed to develop coping strategies and broaden the children's horizons by practising different games and immersion.

The main objective of the workshops, besides getting to know the students, teachers and children, was to get a clearer idea of the children's plans, experiences and previous contact with creative activities (drawing, clay, animation, puppet theatre, music, etc.). After assessing the children's prior knowledge and a phase of familiarisation with each other, the teachers and students introduced the children to the world of animation, showing through some quick exercises how animation is used in many fields and how it combines many professions. The techniques used included two-phase film, paper cut-out animation and pixilation. After brainstorming together, the students came up with the idea for the location and set, and after creating the background and costumes, together they shot a scene featuring a fictional village mayor. After stitching the material together, the children dubbed the film, added background sounds, and then added background music.

Pletykapad

A hackathon intenzív együttlétét a hallgatói és gyerekcsapattal arra igyekeztünk fordítani, hogy jobban megismerjük egymást és a környezetet. A csapat elsősorban a helyi lányközösség élményeire és igényeire fókuszált. Az ismerkedőworkshop során fontos cél volt a helyi történetek felelevenítése, a gyerekek emlékeinek és szubjektív térélményeinek a megfogalmazása és összegyűjtése egy lokális „idegenvezetési” gyakorlat során. Ezekből az ismerkedőgyakorlatokból a beszélgetés és az együttlét fontossága rajzolódott ki hangsúlyosan. Erre válaszul egy közösen meghatározott tájékozódási pontot jelöltünk ki a Jelenlét Ház udvarán, ahol végül egy kétszemélyes hintát, úgynevezett „pletyka-padot” készítettünk, amelynek a felületére a gyerekek a helyszínnel kapcsolatos élményeiket rajzolták fel.

A kétnapos együttlét során a kölcsönös megismerés mellett fontos volt az önreflexiós képesség növelése, a kézügyesség fejlesztése, a kompetenciahatárok tágítása és az önrendelkezés erősítése.

Gossip bench

The intensive interaction provided during the Hackathon was an opportunity for the students and the children to get to know each other and the environment better. The team focused primarily on the experiences and needs of the local girl community. During the workshop, which aimed to get the involved parties to know each other better, an important goal was to revive local stories, to articulate and collect the children's memories and subjective experiences of space in a local 'guided tour' exercise. The importance of conversation and togetherness emerged strongly from these exercises. In response, we identified a common point of orientation in the courtyard of the Presence House, where we finally made a two-person swing, a so-called "gossip bench", on which the children drew their experiences of the place.

During the two days together, in addition to mutual learning it was important to increase self-reflection, develop manual dexterity, expand competence boundaries and strengthen self-determination.

Finger-knitting – ujjkötés

Korábbi tapasztalataink és kutatások is alátámasztják a kézi kötés jótékony hatását a mentális egészségre és a finommotorika fejlesztésére. Az ujjkötés mint kreatív művészet és kézműves technika előnye, hogy sokoldalú, bárhol és bármikor végezhető, így könnyen hozzáférhető. A kötés egyszerű tevékenység, mivel csak fonalra van szükségünk, ebben az esetben kötőtűket sem használtunk, mindössze a saját kezünket. Az alapok könnyen elsajátíthatók, ugyanakkor fokozatosan fejleszthetők a készségek, és a magabiztonság javulásával, sok kísérletezéssel egyre kreatívabb eredmények szülehetnek. A kötés folyamata pszichológiai előnyökkel is jár, ritmikus és érzékszervi jellege miatt megnyugtató, meditatív és terápiás tulajdonságokkal bírhat. A kötés lehet magányos tevékenység, illetve a társas kapcsolatok kialakításának az eszköze is, hiszen ugródeszkaként szolgál a más tevékenységekben való részvételhez. A kötés révén a várakozással, büszkeséggel, izgalommal és boldogsággal kapcsolatos elveszett érzelmek újra felébrednek. A türelem, a kitartás, a tempó és a tervezés segítheti az önmenedzselési képesség fejlődését.

Ujjkötéssel hintát készítettünk a Jelenlét Ház kertjébe. A hackathon során közösen kivitelezett közösségi játék büszkeséggel töltötte el mind hallgatóinkat, mind pedig a gyerekcsapatot. A megvalósult hinta használható egyedül, ritmikus mozgásával felidézve a készítés során kialakult nyugodt, meditatív állapotot, illetve párban és csoportosan is, erősítve ezzel a közösségi élményt.

Finger-knitting

Previous experience and research provide evidence for the beneficial effects of finger-knitting on mental health and fine motor development. The advantage of finger-knitting as a creative art and craft technique is that it is versatile, can be done anywhere, anytime and is easily accessible. Knitting is a simple activity as all you need is yarn; in this case, we didn't use knitting needles, just our own hands. The basics are easy to learn, but at the same time, you can gradually improve your skills, gaining confidence and experimenting to produce increasingly creative results. The process of knitting also has psychological benefits, its rhythmic and sensory nature can have calming, meditative and therapeutic properties. Knitting can also be a solitary activity or a means of building social relationships. This simple tool can be used as a springboard for participation in other activities. Through knitting, lost emotions of anticipation, pride, excitement and happiness are reawakened. Patience, persistence, pace and planning can help develop self-management skills.

During the hand-knitting activity we made a swing for the garden of the Presence House. The collaborative creation we made together during the Hackathon was a source of pride for both our students and the children's team. The completed swing can be used alone, with its rhythmic movement replicating the calm, meditative state created during the making process, or in pairs and groups, enhancing the communal experience.

Elmélyedés – Nyári egyetem

A MOME csapata a zalakomári Jelenlét Ház munkatársaival közösen a többnapos intenzív jelenlétre és a bizalom, valamint az együttműködés elmélyítésére a nyári egyetem formátumot választotta. A felsőoktatási intézmények körében népszerű forma előnye, hogy a nyári időszakban mind a helyi közösség (főként gyerekek), mind pedig a hallgatók jobban ráérnek, így egy tíznapos aktivitás is elképzelhető. A többnapos intenzív jelenlétnél köszönhetően a megismerés tovább mélyíthető, a designfolyamat részletebben végigvihető, továbbá a személyes kapcsolódások kialakulására is van idő és tér. A több mint egyhetes intenzív jelenlét programok széles skáláját tartalmazta. A fókuszban az alkotások létrehozása állt, amelyeket három csapatban, oktatói vezetés mellett a zalakomári gyerekek és a MOME-s diákok valósítottak meg az építészet, a médiadesign, a tárgyalkotás és az élőszereplős stop motion animáció eszközeinek a használatával. Emellett a program teret adott közös informális és rekreációs (biciklitúra, palacsintasütés, közös főzés), valamint ismeretterjesztő előadások szervezésére.

A többnapos intenzív jelenlét felépítése a fokozatosságot követte az ismerkedő, jégtörő és csapátépítő játékokkal. A bemutatkozásokat követően indult el a tervezői folyamat a kihívások, érdeklődési területek azonosításával. A programban meghatározott időkeretekben dolgoztak együtt a hallgatók és a közösség tagjai három interdiszciplináris csapatban, de külön programelemek segítettek a közös feltöltődést. A napi bontásban helyet kapott a hatásmérési folyamatokra, a reflektálásra, az oktatói–hallgatói naplók kitöltésére dedikált idő is, valamint lehetőség volt facilitált naplózásra a közösség tagjaival.

A többnapos intenzív jelenlét a megnevezés ellenére nagyon gyorsan lezajlik, és maximális erőforrás-mozgósítást kíván mindkét szervezet tagjaitól. Egy ilyen jelenlét megtervezésekor fontos szem előtt tartani az időnyomást, és az alapján megtervezni a programot. Szükséges például, hogy legyen idő a hallgatók megérkezését követő akklimatizálódására. Fontos továbbá lehetőséget adni a nekik arra, hogy az őket ért érzelmi kihívásoknak hangot adhasanak. A feldolgozásban a szociális munkások, a mentálhigiénés szakemberek és az oktatói stáb is szerepet vállalhat.

A helyi közösség szempontjából a többnapos intenzív jelenlét esszenciális, az emberi kapcsolatok elmélyülnek, a folyamat halad

Immersion - Summer University

The MOME team, together with the staff of the Zalakomár Presence House, chose the Summer University format for several days of intensive presence to deepen trust and cooperation. The advantage of this format, popular among higher education institutions, is that both the local community (mainly children) and the students have more time during the summer period, which makes a 10-day activity possible. The intensive presence over several days allows deeper learning, a more detailed design process, and time and space for personal connections. The intensive presence of more than a week included a wide range of programmes. The focus was on the creation of artworks, which were realised in three teams under the guidance of instructors, by children from Zalakomár and MOME students using the tools of architecture, media design, object creation and live-action stop motion animation. The programme also provided space for informal and recreational activities (bike rides, pancake baking, cooking together) and educational presentations.

The structure of the few days intensive presence followed a gradual progression through familiarisation, icebreaker and team-building games. After the introductions, the planning process started by identifying challenges and areas of interest. The students and community members worked together in three interdisciplinary teams within the timeframes set out in the programme, but separate programme elements helped to recharge the batteries together. The daily breakdown also included dedicated time for impact measurement processes, reflection, the completion of teacher-student diaries, and the opportunity for facilitated journaling with community members.

Despite the name, the several days long intensive presence is very fast-paced, requiring maximum resource mobilisation from members of both organisations. When planning such a presence, it is important to keep time pressure in mind and plan the programme accordingly. For example, it is necessary to allow time for the students to acclimatise after arrival. It is also important to give students the opportunity to voice the emotional challenges they face. Social workers, mental health professionals and teaching staff can also play a role in this process.

For the local community, several days of intensive presence are essential. Human relationships are deepened, and the process continues with

tovább, egyfajta időszakos rendszerességgel és elköteleződéssel megtöltve a mindennapokat. A Jelenlét Ház munkatársainak az elmondása alapján a nagyobb fiúk is nyíltabbak és segítőkészebbek lettek, fejlődött tovább a gyerekek kudarcűrűse és kitartása. A hét zárásaként az elkészült alkotásokat közösen bemutattuk, és ünnepélyesen átadtuk, majd a résztvevők egyéni okleveleket is kaptak. A nyári egyetem során létrehozott alkotások komplexek és maradandóak is egyben:

Mobiltöltő állomás a focipályán

A hackathon tanulságai között feltűnő volt egy korosztályokat egyesítő, közösségi elvonulási hiánya, illetve a helyi fiatalok által megfogalmazott konkrét igény egy közösségi telefontöltőre. A beszélgetések során körvonalazódott, hogy a gyerekek fogékonyak az ökotudatos gondolkodásra, így a közös munka során tervezett installáció ezt igyekszik bátorítani. Mivel a falu közösségi terei valóban limitáltak, a focipálya bizonyult olyan helyszínnek, amely az egész közösség szemében központi helyet foglal el. A megújuló energiával működtetett fedett szerkezet biztosítja az időjárástól való védelmet, továbbá a függesztett hinták a korosztálytól független együttlétnek adnak teret.

Az installáció kialakításakor fontos szempont volt, hogy legalább húsz fő befogadására alkalmas legyen, akár fedett színpadként is tudjon működni, és körülötte akár kétszáz ember is elférjen. A gyerekek szerepe a projektben a közös kutatásban és vizsgálódásban való részvétel mellett tervezői, kreatív megrendelői és egyben kivitelezői oldalon is jelentős volt. A hallgatók feladata a munkafolyamat során a gyerekek, a közösség pontos igényeinek a feltérképezése volt, emellett az oktatóval együtt a gyerekek számára élvezetes és biztonságos közeg megteremtése is a feladataik közé tartozott.

a sense of periodicity and engagement filling everyday life. According to the staff of the Presence House, older boys have also become more open and helpful, and the children's tolerance for failure and perseverance have improved.

At the end of the week, the finished creations were presented together and ceremoniously handed over, and the participants received individual certificates. The works created during the Summer University are both complex and lasting:

Mobile charging station on the football pitch

Among the lessons learnt from the Hackathon stood out the lack of a community retreat that unites all ages, as well as a specific need expressed by local young people: a community phone charging station. During the discussions, it became clear that the children are receptive to eco-conscious thinking, and the installation they designed together is evidence to this. As community spaces in the village are indeed limited, the football pitch proved to be a central location in the eyes of the whole community. The covered structure, powered by renewable energy, provides shelter from the weather, and the swings provide a space for socialising across age groups.

The installation was designed to accommodate at least twenty people, and can also function as an indoor stage, with space for up to 200 people. The children's role in the project was significant, not only as participants in the joint research and exploration, but also as designers, creative customers and builders. The students' role in the process was to identify the exact needs of the children and the community, and to work with the teacher to create an enjoyable and safe environment for the children.

Zalajam – Élőszereplős stop motion animációs videóklip

Az egyhetes munka során a hackathonon szerzett benyomásokra támaszkodva egy nagyobb, de már kipróbált technikát használtunk fel. A workshop célja az volt, hogy a sok-sok kísérlet és közös munka folyamán létrejöjjön egy klip, amelyet a helyi közösség minden elemében magáénak érezhet. A film narratívája a közösség által írt zenére és szövegre reflektál, a helyi kulturális tartalmakat, referenciákat hordozza. A film zenéjét a közös munka során a gyerekek rögzítették, ez a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által működtetett, tehetséggondozásra épülő Szimfónia program jelentőségét is kiemeli. A stop motion animációs technikára épülő filmben a gyerekek rajzai és kollázsai mellett előre megépített díszletek és élő szereplők mozgatása is megjelenik.

A gyerekek szerepe a folyamatban a zene megírásán és rögzítésén túl a narratíva kialakítása és a konkrét cselekmény kidolgozása volt, ezen túl pedig a fázisok megrajzolásában és fotózásában is komoly szerepet vállaltak. A forgatás során a hallgatók közvetlenül támogatták a gyerekeket, bemutatva a különféle eszközök használatát. Az elkészült film a csoport saját narratíváját hordozza, olyan jelenségre hívja fel a figyelmet, amelynek közvetett érintettjei maguk a gyerekek is. A videóklip célja, hogy befogadható és többértelmű formában ábrázolja a megélt tapasztalatokat, ezzel is hangsúlyozva a prevenciót, a problémafókusz, valamint annak beépülését a gyerekek érzékelésébe és percepciójába.

Zalajam - Live action stop motion animation video clip

During the one-week project, we used a larger but already tested technique based on the impressions gained at the Hackathon. The aim of the workshop was to create a video clip that could be embraced by the local community in all its elements, through many experiments and collaborative work. The narrative of the film reflects the music and lyrics written by the community, carrying local cultural content and references. The music of the film was recorded by the children during the collaborative work, which underlines the importance of the talent development programme Symphony run by the Hungarian Charity Service of the Order of Malta. The film, based on stop motion animation, features the children's drawings and collages, as well as pre-built sets and live actions.

In addition to writing and recording the music, the children's role in the process was to create the narrative and develop the specific plot, and they also played a major role in drawing and photographing the stages. During the filming, the students directly supported the children by demonstrating the use of various tools. The resulting film is the group's own narrative, drawing attention to phenomena in which the children themselves are involved. The aim of the video clip is to present the lived experience in an accessible and ambiguous way, emphasising prevention, problem focus and its integration in the children's perception.

Kerti bújócskaelem

Az installáció tervezése során arra a hackathonon megfigyelt jelenségre reflektáltunk, hogy a faluban kevés egyrészt a kötetlen tevékenység eltöltésére szolgáló hely, másrészt a kifejezetten lányközpontú programokban, terekben is hiány van. Erre reagálva olyan szabadtéri installációs elemet szerettünk volna kialakítani, amely közösségi pontként szolgál, és a helyi csoportdinamikákra épül. A cél az volt, hogy a helyi gyerekközösség segítségével feltérképezzük, hol, milyen funkciók hiányoznak a szabadidős terekből, és erre reagálva egy lógásra, beszélgetésre alkalmas kültéri bútoregységet tervezzünk és valósítsunk meg.

A gyerekek szerepe a folyamatban az volt, hogy megfogalmazzák a valós igényeiket, azokra reagálva álmódózzanak, és újszerű tereket találjanak ki, majd a modellezés és kivitelezés során pedig gyakorlati tapasztalatot szerezzenek. A hallgatók szerepe a kutatási és tervezési folyamatok során elsősorban az volt, hogy szakmai tartalommal támogassák a gyerekek ötleteit, illetve a biztonságos és hatékony kivitelezést is felügyeljék. Az elkészült installáció a felmerült igények és funkciók betöltésén túl a csoportkohéziót is erősíti a tükörmozaikkal kirakott csapatcímeren és a helyi szokásokra épülő színes textilfonatokon keresztül.

Garden hide and seek element

In designing the installation, we reflected on the phenomenon observed at the Hackathon that there is a shortage of spaces for informal activities in the village, as well as a lack of specifically girl-centred programmes and spaces. In response to this, we wanted to create an outdoor installation element that would serve as a community point and build on local group dynamics. The aim was to map out, with the local children's community, where and which functions are missing in their outdoor spaces and to design and implement an outdoor furniture for hanging out and engaging in a conversation.

The children's role in the process was to articulate their needs, to dream and invent new spaces in response to those needs, and to gain hands-on experience in modelling and construction. The role of the students during the research and design process was primarily to support the children's ideas with professional content and also to oversee their safe and effective implementation. In addition to fulfilling the needs and functions identified, the resulting installation also reinforces group cohesion through the team crest decorated with mirror mosaics and colourful textile weavings based on local customs.

A fordított megerősítés: MOME-látogatás

A fordított megerősítés a MOME-n őszi workshopok és egy nyilvános, az egyetem tereit használó kiállítás formájában zajlott. A zalakomári gyerekek két alkalommal látogattak el a budapesti campusra, az ő bevonásukkal dolgoztuk ki a kiállítás tartalmi elemeit. Az őszi program tudatosan a helyzetváltoztatást célozta, azaz a nyáron kialakult kapcsolatok megerősítését szolgálta a kölcsönösség jegyében mind a reprezentációt célzó kiállítással, mind pedig a foglalkozások területi áthelyezésével. A workshopok során közösen alakítottuk ki a kiállítás tartalmi elemeit. További művészeti és designfoglalkozásokat vezettek az oktatók a gyerekek részvételével: makettkészítés, fényjáték, ujjkötés is szerepelt ezek között.

A fordított megerősítés legfontosabb szerepe a Magyar Máltai Szeretetszolgálat programvezetője szempontjából az volt, hogy a „gyerekek kitartsanak jövő tavaszig, amíg újra találkozunk”. A folytonosság és a megalapozottság kulcsfontosságú, az egész évre kiterjesztett, meghatározott pontokon megvalósított programelemek is példaértékűek, hiszen a közösség tagjai látják, hogy nem pontszerű találkozásról van szó, a törődés és a kialakult kapcsolatok nem egy időben lezárt időszakra vonatkoznak. A folytonosság és a körforgás mellett a helyszínváltoztatásnak is nagy jelentősége lehet a kölcsönös megértés szempontjából, hiszen segíti a világok találkozását. Itt is javasolt több alkalom, hogy kialakulhasson a biztonság- és komfortérzet a látogatókban is.

Reversed reinforcement: a visit to MOME

Reversed Reinforcement took the form of autumn workshops at MOME and a public exhibition using the university spaces. The children from Zalakomár visited the Budapest campus twice and were involved in developing the content of the exhibition. The autumn programme was consciously aimed at changing the scenery, for example by strengthening the links established in the summer in a spirit of reciprocity, both through the exhibition that aimed at representation of the community and the relocation of the sessions. During the workshops, the content of the exhibition was jointly developed. Other art and design sessions were led by the teachers with the children, and included mock-ups, light shows and finger knitting.

The most important role of the Reverse Reinforcement, from the point of view of the Maltese Charity Service Programme manager, was to “keep the children until next spring when we meet again.” Continuity and groundedness are key, and the programme elements, delivered at specific points throughout the year, are also exemplary, as community members see that it is not a point-to-point encounter, that the care and relationships formed are not for a closed period of time. In addition to continuity and circulation, changing locations can also be of great importance for mutual understanding, as it helps to bring worlds together. Here, too, more than one occasion is recommended, so that a sense of security and comfort can be established for visitors.

Gyerekek kurátorként

Az őszi workshopok lehetőséget adtak arra, hogy reflektáljunk a közösen bejárt útra. A zalakomári résztvevők MOME-campuson tett látogatása során közösen elevenítettük fel a hackathon és a nyári egyetem folyamatát, az átélt élményeket és a leszűrt tanulságokat. Az első workshop során a résztvevőket arra kértük, hogy a kurátor szerepébe belehelyezkedve saját maguk határozzák meg, a létrejött képanyag felhasználásával milyen módon mutatnák be a folyamatot a saját szavaikkal, a saját szemszögükből. A csapatmunka során közösen kiválasztott címszavak, kulcskifejezések mentén, az általuk szelektált képekkel építettük fel a narratívát. A gyakorlat célja elsősorban az önreflexiós képesség erősítése, az önrendelkezés gyakorlása és a szempontok, megélések sokszínűségének a bemutatása volt.

A zalakomári közösség őszi látogatása a MOME-campuson arra is lehetőséget adott, hogy az élmények és emlékek mellett a folyamatra és a módszerre is reflektáljunk. A második workshopon a gyerekek narratíváját igyekeztünk szavakba önteni, „storyboard”-szerűen, címszavakban elmesélve az együtt végigvitt folyamatot, amit a résztvevők gazdagon illusztráltak is. Ezen a foglalkozáson a hangsúlyok kijelölését és a történetmesélést gyakoroltuk olyan analógiákra építve, mint a képregény, a térkép vagy a társasjáték narratívája.

A kiállítás az együttműködés folyamatát, módszertani háttérét és kézzelfogható eredményeit mutatta be, és egyúttal lehetőséget kínált a későbbi alkalmazásra és reflexióra is. A kiállításon bemutatott anyag a két együttműködő szervezet közös kutatásának az első évét foglalta össze és mutatta be különféle nézőpontokon keresztül. A tárlat két részből állt: A jelenlét mezője a folyamat szakmai, módszertani háttérét mutatja be, míg az Együtt-érzés a résztvevők perspektíváján keresztül nyújtott betekintést a létrejött munkába.

Children as curators

The autumn workshops provided an opportunity to reflect on the journey we have been on together. During the visit of the Zalakomár participants to the MOME campus, we reminisced together about the Hackathon and Summer University process, the experiences and the lessons learned. During the first workshop, the participants were asked to take on the role of curators and to decide for themselves how they would present the process from their own perspective, using the resulting visual material and their own words. Working as a team, we constructed our narrative around the headwords and keywords we had chosen together, using the images they had selected. The exercise was primarily aimed at strengthening self-reflexivity, practising self-determination and demonstrating a diversity of perspectives and experiences.

The autumn visit of the Zalakomár community to the MOME campus also provided an opportunity to reflect on the process and method, in addition to the experiences and memories. In the second workshop, we tried to put the children's narrative into words, telling the story of the process in a 'storyboard' style, richly illustrated by the participants. In this session, we practised emphasis setting and storytelling by using analogies such as a comic book, a map and a board game.

The exhibition presented the process, methodological background and tangible results of the collaboration, while offering opportunities for subsequent application and reflection. The material presented during the exhibition summarised and presented the first year of the joint research of the collaborating organisations through different perspectives. The exhibition consisted of two parts: the Field of Presence section presented the professional, methodological background of the process, while the Together-Feeling section provided insight into the work that was created through the perspective of the participants.

05.

A keretek tágítása: MOME-csomag

„Az alkotás határtalan, legyél te is designer” gyerekeknek szóló kreatív csomagban olyan játékos feladatok találhatók, amelyek fókuszába a közös alkotáson keresztül a tervezői készségek kipróbálása és gyakorlása került. A csomag fő célja, hogy az együttműködés során korábban már megismert technikákat, a tervezői gondolkodás alapjait akkor is tudják gyakorolni a gyerekek sematikusabb, általánosabb formában, amikor aktív tevékenység éppen nem zajlik a partnerek között. Sikeresége abban rejlik, hogy a korábban megtapasztalt tervezői folyamatot látva a résztvevők elegendő bizalmat szavaznak az alkotásnak és önmaguknak is. A designcsomag használatának a segítése érdekében rövid leírásokat ajánlott készíteni a szükséges alapanyagok és a megértést segítő magyarázó ábrák biztosítása mellett. A tárgyakat a családsegítő munkatárs vagy az egyetemi csapat adja át a gyerekeknek, valamint ők szerveznek workshopot a designcsomag felhasználására, de az alkotási folyamat a MOME részvétele nélkül valósul meg. A használat elősegítése érdekében érdemes a helyi partner meglévő tevékenységébe (kreatív foglalkoztató alkalmak) integrálni a csomagot, ezáltal visszajelzés is érkezhethet a tervezői füzet fejlesztésre szoruló elemeiről.

„A designcsomag zseniális dolog volt a részletekről. Én nem gondoltam volna, hogy le fogja kötni őket, vagy egyáltalán azt, hogy az eszközök megmaradnak, de tévedtem, mert ezek az eszközök még mindig megvannak.”

A programvezető elmondása alapján ebből érezhető és következtethető ki az, hogy a gyerekeknek értéket jelent nemcsak a táska, hanem az is, amit az szimbolizál: „Ezért ő megdolgozott, ezt ő megbecsüli.”

Az ilyen fejlesztéseknél fontos megtalálni az egyensúlyt, hogy mekkora váltást eredményez egy aktivitás, egy tárgy a közösségben. A túl nagy ugrás (minőségi, mennyiségi) is kerülendő, hiszen az zavart okozhat. A létrehozott tárgyak léptékét, formaiságát tehát ezen a szűrőn is érdemes átfuttatni.

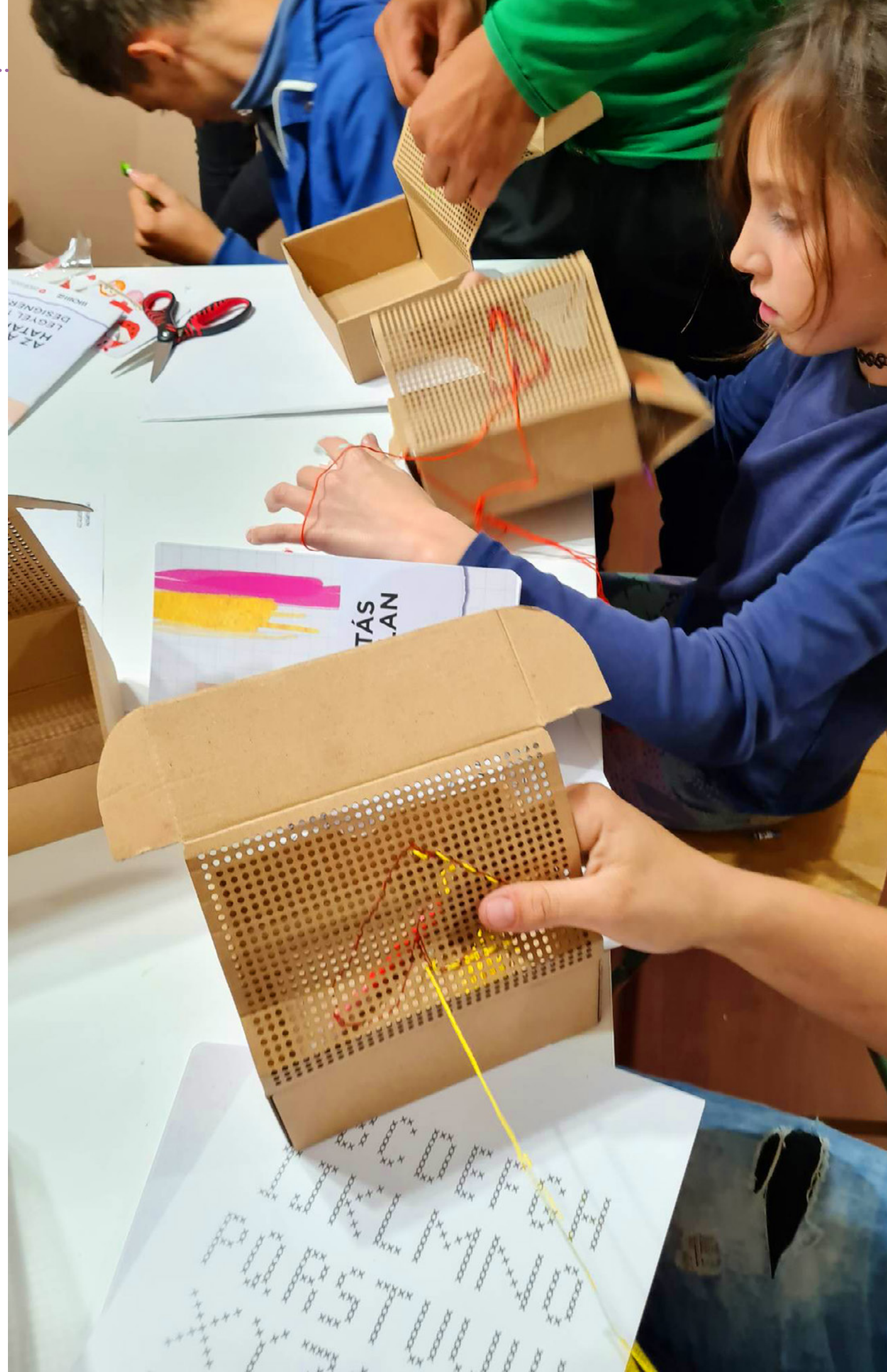
Expanding boundaries: the MOME Package

‘Creativity is limitless, be a designer’ is a creative package for children, with playful activities that focus on testing and practising design skills through collaborative creation. The main aim of the package is to allow children to practise the techniques they have already learnt through collaboration and the basics of design thinking in a more schematic, general way, even when there is no activity ongoing between the partners. Its success lies in the fact that, having seen the design process previously experienced, the participants have sufficient confidence in the creation and in themselves. In order to facilitate the use of the design kit, it is recommended to provide short descriptions with the necessary materials and explanatory diagrams to aid understanding. The objects can be given to the children by the social workers supporting the families or by the university team, and a workshop can be organised to use the design package, but the creative process is not involving MOME. To promote use, it is worth integrating the kit into the local partner’s existing activities (creative occupational sessions), so that feedback can be received on the elements of the design booklet that need improvement.

“The Design Kit was a brilliant thing to do on your part. I wouldn’t have thought it would attract their attention or even that the tools would be retained, but I was wrong because they are still there.”

From what the programme manager says, it is felt and inferred that the children value not only the bag but also what it symbolises: “they worked on it, so they appreciate it.”

In such developments, it is important to find the balance in how much of a shift or a leap should an activity or an object make in the community. Too big a leap (qualitative or quantitative) should also be avoided, as it only causes confusion and discomfort. The scale and form of the objects created should therefore also be passed through this filter.

Tippek és együttműködési, alkotási alapelvek – lépésről lépésre

Tips and collaborative design principles - step by step

A következő szakaszban olyan tervezési elveket és gyakorlati javaslatokat gyűjtöttünk össze, amelyek az együttműködés folyamatát tudják támogatni egy-fajta vezérfonalként. A lista a saját évtizedes kutatási tevékenységünk gyakorlati tapasztalatai mentén készült, így ennek adaptálása során lehetséges, hogy egyes szempontok nagyobb figyelmet kapnak, míg mások kevésbé relevánsak, vagy kiegészítésre szorulnak egy másik kontextusban. Ez a lista kifejezetten művészeti oktatási tevékenységekkel foglalkozó oktatóknak, kutatóknak és hallgatóknak készült, akik olyan jellegű együttműködések szerelnének megvalósítani, mint amelyeket jelen kiadványban is ismertetünk.

In the following section we present a compiled list of principles and practical suggestions as a guideline that can support the process of collaboration. The list is based on practical experience from our own decades of research, so making some aspects more relevant would require adaptation, while others may be less relevant or need to be adjusted to a different context. This list is specifically designed for teachers, researchers and students involved in arts education activities who wish to engage in collaborations of the kind described in this publication.

NINCS ÍGÉRET, MAXIMUM SZÁNDÉK / NO PROMISES, ONLY INTENTIONS

Nem ismerhető még az együttműködés kimenetele, eredménye. Mivel valószínűleg nem nyertél ötöt a lottón, nincsen végtelen erőforrásod, ezért inkább ne ígérj semmit! Ha egyvalakinek ígérsz valamit, a többieknek is jár. Amennyiben úgy érzed, hogy a folyamat mégis valamilyen ígéret megfogalmazását kívánja meg, figyelj arra, hogy be tudd tartani, és ne okozz csalódást!

The outcome of the cooperation project is not yet known. Since you probably haven't won the lottery, you don't have infinite resources, so don't make any promises. If you promise something to one person, the others should also benefit. If you feel that the process does require you to make a promise, make sure that you can keep it and don't disappoint.

ADOMÁNY HELYETT TUDÁSMEGOSZTÁS / SHARE KNOWLEDGE INSTEAD OF DONATIONS

Mivel ez a tevékenység adományozás helyett a közös értékek létrehozására helyezi a hangsúlyt, ezért adomány helyett a jelenléteddel és a szakmai tudásoddal járulj hozzá a program sikeréhez!

As this activity focuses on creating shared value rather than donating, contribute your presence and expertise to the success of the programme rather than donating.

ELMÉLYEDÉS / IMMERSION

Ott kell lenned, hogy a lehető legtöbbet ki tudj venni egy terepi helyzetből, hogy minél jobban megértsd a helyi kontextust és a kihívásokat, az embereket.

You need to be there to get the most out of a field situation, to understand the local context, challenges and people as much as possible

LASSÚ FOLYAMAT = HITELES FOLYAMAT / SLOW PROCESS = CREDIBLE PROCESS

Siker és eredmény ilyen típusú együttműködésekben nem két perc vagy pár hónap alatt érhető el, hanem a legtöbb esetben egy hosszabb folyamat eredménye, így legyél türelmes és kitartó!

Success and results in this type of cooperation are not achieved in two minutes or a few months, as in most cases they are the result of a longer process, so be patient and persistent!

**TANÍTÁS HELYETT KÖLCSÖNÖSSÉG /
RECIPROCITY INSTEAD OF TEACHING**

Más közegben élsz és mozogsz nap mint nap egy ilyen együttműködés során, ez természetes. Sokat tanulhatsz a helyiektől, akik a saját helyzetüket nagyon jól ismerik. Fontos, hogy nem elsősorban tanítani mérsz oda, hanem megismerni egymást, együttműködni, közös sikereket elérni.

It is evident that you live and deal with situations in a different environment on a daily basis in such a collaboration. You can learn a lot from the locals, who know their own situation very well. It's important that you don't go into a situation primarily to teach, but to get to know each other, to work together, and to achieve success together.

**TERVEZŐI KULTÚRA /
DESIGNER CULTURE**

A szociális design sajátossága, hogy a pozitív társadalmi hatás érdekében nagyobb hangsúly van az érintettek igényein és törekvésein, mint a design vagy alkotás klasszikus esztétika- és funkcionalitásalapú megközelítésén. Az alkotás vagy beavatkozás, amely a folyamat során létrejön, talán nem lesz olyan, mint azt alkotóként eredetileg elképzelted, de lehet, hogy jobban használható azok számára, akik részt vesznek a folyamatban.

The specificity of social design is that it places more emphasis on the needs and aspirations of the people concerned in order to have a positive social impact than on a classical aesthetics and functionality-based approach to design or creation. The creation or intervention that emerges from the process may not be what you as a creator had originally imagined, but it may be more useful to those who participate in the process.

**ÁTGONDOLT
KOMMUNIKÁCIÓ /
THOUGHTFUL
COMMUNICATION**

Törekedj az érthetőségre! Gondold át, mit hogyan mondasz: lehet, hogy ebben az új környezetben máshogy kell megfogalmaznod a gondolataidat. Azok a szakszavak, amelyeket a mindennapi munkádban használsz, itt nem biztos, hogy működnek vagy ismertek.

Strive for clarity! You may need to phrase your ideas differently in this new environment. The jargon you use in your everyday life may not work or be familiar here.

JÁTÉKOSSÁG / PLAYFULNESS

Jégtörő játékokkal, energizáló vagy pihentető aktivitásokkal a csoportdinamikának megfelelően tudod alakítani a hangulatot. Tervezd el előre, hiszen sok helyzetben jól jöhet!

You can use icebreaker games and other energising or relaxing activities to set the mood according to the group dynamics. Plan ahead; it can come in handy in many situations!

IMPROVIZÁCIÓ / IMPROVISE

Ha nem működik az, amit eredetileg elképzeltél, ha elfogy a türelem vagy a kitartás, improvizálj! Mindig érdemes talonban tartani néhány aktivizáló ötletet.

If what you had imagined doesn't work, and you run out of patience or persistence, improvise! It's always worth having a few activating ideas, just in case!

**KÉRDÉSLÁNC /
CHAIN OF QUESTIONS**

Érdeemes előzetesen kitalálni egy kérdésláncot, definiálni, hogy milyen kérdésekkel kit keressünk a csapaton belül, illetve a helyi szervezet képviselői közül, és ezt az információs láncolatot megosztani, esetleg vizuálisan is felvázolni.

It is worth thinking up a chain of questions in advance, defining who to ask within the team among the representatives of the local organisation and sharing this chain of information, perhaps even visually.

**BÁTORÍTÁS /
ENCOURAGEMENT**

Biztosítsd a résztvevőket arról, hogy ez biztonságos tér, ahol nekik helyük van. Ne hagyd őket magukra az új környezetben addig, amíg az nem komfortos nekik!

Reassure participants that this is a safe space where they belong. Don't leave them alone in the new environment until they are comfortable!

KÖZÖS ALKOTÁS / CO-CREATION

Fontos, hogy lehetőség szerint mindenki kapjon szerepet, feladatot az alkotási folyamatban. Ügyelj rá, hogy olyan alkotást hozzatok létre, amelyben az összes csapattag részt tud venni. Gondoskodj róla, hogy amit létrehoztok, kapcsolódjon a te elképzeléseidhez és szaktudásodhoz, de reflektáljon a résztvevők képességeire és lehetőségeire is!

It is important that everyone is given a role and a task in the creative process if possible. Make sure you create a piece of art that everyone can participate in. Make sure that what you create relates to your ideas and expertise, but also reflects the abilities and potentials of the participants.

CSAPATBONTÁS / BREAK UP INTO TEAMS

Az alkotási folyamat során – létszámtól függően – érdemes kisebb csapatokat is létrehozni a különböző részfeladatok megvalósításához. A meghatározott munkafolyamatok segítik a folyamat gördülékenységét, és csökkentik az egy emberre jutó nehézségeket, valamint általuk meghatározhatóvá válik, ki milyen feladatot lát el a csapatmunkában.

During the creative process, depending on the number of people involved, you may want to create smaller teams to carry out different parts of the project. Defined workflows will help the process to run smoothly and reduce the difficulties for each person, and will help to determine who will be responsible for which tasks in the team.

**KÖZÖS SZABADIDŐ KÖTETLENÜL /
FREE TIME TOGETHER**

Egy többnapos rendezvény teli van intenzív kihívásokkal. Adjatok lehetőséget a szabadidős foglalkozásokra, pihenésre is! Menjetez biciklizni, piknikezzetek, vagy rendezetek sportdélutánt! Ez arra is jó lehetőség, hogy a helyiek megmutassák nektek a környéket, ahol élnek.

A multi-day event can be intensely challenging. Allow time for leisure activities and relaxation. Go for a bike ride, have a picnic or organise a sports afternoon. It's also a good opportunity for locals to show you the area where they live.

IDŐ / TIME

Tervezd meg előre a munka és a közös alkotások, workshopok menetét, de hagyd elég szabad teret az improvizációnak és a csúszásnak is! Tartsd szem előtt, hogy mire mennyi időt kell szánni! Figyelj arra, hogy talán olyan csapattal fogsz dolgozni, amelynek a tagjai nem gyakorlottak ezekben a típusú feladatokban!

Plan the schedule of work, co-creation and workshops in advance, but leave enough room for improvisation and delay! Keep in mind what needs to be done and how much time needs to be allocated for which activity. Be aware that you may be working with a team of people who are not experienced in these types of tasks.

STRUKTURÁLTSÁG / STRUCTURE

A programot, annak napi bontását és az egyéni feladatokat ismertesd a résztvevőkkel! Jelenítsd meg vizuálisan (pl. tábla, poszter, amit mindenki jól lát a program során), és alkalmanként térjtek vissza ellenőrizni a feladatok alakulását! Ez segíthet a résztvevőknek jobban átlátni a folyamatot, megszerezni a gondolataikat, és megjegyezni a feladatokat. A közös előrehaladás erősíti a csapatkohéziót, a már elvégzett teendők lendületet adnak a következő napokra.

Explain the programme, its daily breakdown and individual tasks to the participants. Present it visually (e.g. by a board or a poster that everyone can see clearly during the program) and return occasionally to check on the progress of the tasks. This can help participants to see the process, organise their thoughts and remember the tasks better. Shared progress helps with team cohesion, and the tasks already completed provide momentum for the days ahead.

FACILITÁLÁS / FACILITATION

Adj visszacsatolást a résztvevőknek, vezesd őket bátorítva az alkotás során! Emeljétek ki a közös sikereket, hogy mik voltak a legjobban kivitelezett részek, és mi az, amin javítani kell a következőkben. Figyelj oda a csapattagokra, hogy mindenki tudjon érvényesülni!

Give feedback for the participants, guide them with encouragement during the creative process! Together highlight common successes, the best parts of the project, and what needs to be improved in the next steps. Pay attention to the team members so that everyone can contribute to the team!

RUGALMASSÁG / FLEXIBILITY

Ha valami nem úgy sikerül, ahogy eltervezted, reagálj nyitottsággal a változásokra!

If something doesn't go as planned, be open to change!

LÉPTÉK / SCALE

Annak érdekében, hogy a résztvevők sikerélményekkel gazdagodjanak, haladj kisebb lépésekben! Határozz meg könnyen értelmezhető részfeladatokat, amelyeket adott idő alatt kényelmesen tudtok teljesíteni!

In order to give participants a sense of achievement, take it in small steps! Identify easy-to-understand subtasks that you can complete comfortably in a given time!

KREATÍV TÉR / CREATIVE SPACE

Egy olyan kreatív alkotás, beavatkozás vagy eszköztárszer kialakítása a cél, amelyet a helyi résztvevők akár egyedül is tudnak használni abban az időben, amíg veled nem találkoznak újra. Ezek a feladatok segítenek emlékezni, megjegyezni, memorizálni a már elsajátított tudást. Olyan feladatokat építs bele, amikhez hasonlót korábban már csináltak!

The aim is to develop a creative design, an intervention or a toolkit that local participants can use on their own until they meet you again. It will help you to remember, memorise and recall the knowledge you have already acquired. Incorporate tasks that they have done before!

LEÍRÁS / DESCRIPTION

Készíts leírásokat a feladatokhoz! Képekkel, ikonokkal lazíthatod a szöveg szerkezetét, segítheted a megértést.

Use pictures and icons to loosen up the structure of the text and aid comprehension.

EGYSZERŰSÉG / SIMPLICITY

Próbálj olyan alapanyagokat felhasználni az alkotási folyamatok során, amelyek ha elfogynak, könnyen pótolhatók! A feladateleírásokat ne bonyolítsd túl, törekedj az egyszerű nyelvhaználatra!

During the creative process, try to use raw materials that can be easily replaced if they run out. Do not overcomplicate the task descriptions, try to use simple language!

ÖNÁLLÓSÁG/KOLLABORÁCIÓ / AUTONOMY/COLLABORATION:

Hagyj helyet a saját gondolataik kifejtésére, ötletelésre, rajzolásra! Javasolj további megoldási lehetőségeket, adj ehhez egyértelmű leírást, és biztosíts minden szükséges eszközt!

Leave room for them to express their own ideas, to brainstorm, or to draw. Suggest additional solutions, give clear descriptions and provide all the necessary tools.

VISSZACSATOLÁS / FEEDBACK

Kérdezd meg a résztvevőket, mire emlékeznek a közösen elvégzett feladatok közül ennyi idő után! Kezdj egy már közösen játszott jégtörő játékkal, táplálkozz a közös emlékekből!

Ask the participants what they remember about the tasks they did together after a time. Start with an icebreaker game you have already played together, and enjoy sharing memories!

OTTHONOSSÁG / COMFORT

Próbáld apró dolgokkal komfortossá tenni a résztvevőknek a közös alkotás és együttlét során felmerülő szituációkat! Lehetőség szerint ne frontális oktatási térbe vidd őket, rendezd át a helyiséget a kooperativitást segítő módon; legyenek színes eszközök, játékok, zene!

Try slight changes to make the participants comfortable in co-creation situations. If possible, don't put them in a frontal teaching space, arrange the room in a way that promotes cooperativeness; have colourful tools, games, or music.

KAPCSOLAT / CONTACT

Kérj visszacsatolást fotó, videó vagy szöveg formájában! Hasznos lehet a későbbi együttműködések során, ha egy szakasz lezárásával nem szűnik meg a kapcsolat a felek között, ez segítheti fenntartani a közös gondolkodást, munkát.

Ask for feedback in the form of photos, video or text. It can be useful in future collaborations if the contact between the parties does not end when the process ends; this can help to maintain joint thinking and work.

VIZUALITÁS / VISUALITY

Vizuális eszközök segítségével jelenítsétek meg a korábban elkészített tárgyakat például képregény, térkép vagy montázs formájában!

Use visual tools to display the objects you have previously created, for example in the form of a comic, map or montage.

Hatásmérés

Impact
assessment

A művészetek elterjedése a kompetenciafejlesztésben és a társadalmi hatás elérésében nem új keletű. A design mint összefoglaló diszciplína is keresi a saját útját a társadalmi felelősségvállalásban, egy olyan, empátikus attitűddel rendelkező designgeneráció képzésével, amely aktív szerepet tud vállalni a különböző eredetű, típusú társadalmi problémák megoldási javaslatainak a generálásában. A változás katalizálása, a társadalmi hatás elérése erősödő szükséglet, az viszont, hogy mi tekinthető változásnak, nem általánosítható: mibenléte a kontextustól, a kiindulási helyzettől és a céloktól is függ. A változás lehet látható, tapintható, kézzelfogható, esetleg sokkal immanensebb, hosszabb távú attitűd- vagy kompetenciaváltozás a hátránykompenzáció jegyében. A változás tehát sokkal inkább a kiindulási helyzetből történő elmozdulásként értelmezhető, aminek a követéséhez az alkalmazott módszereknek is a helyzethez kell idomulniuk. A módszer azt vállalja, hogy az együttműködés keretén belül nehéz sorsú gyerekek kreatív kompetenciafejlesztéséhez járul hozzá a design eszközkészletével, a szociális design szemléletén keresztül. A vállalás véghez viteléhez fontos strukturáltan megfigyelni, hogy mitől érhető el elmozdulás (változás), miben rejlik a tervezői szemlélet hatása, milyen folyamatok és emberi kapcsolódások szolgálják a változásra tett kísérlet sikerét a leginkább. A kísérleti hatásvizsgálat egyik alappillére a narratív alapú mérés, azaz történetmesélés-alapú naplózás, ami a szereplők megfigyeléseit, megéléseit, reflexióit összesíti. Ez az elem szerves részét képezi a módszernek.

The use of the arts to develop competences and achieve social impact is not new. Design, as an umbrella discipline, is also looking for its own way in social responsibility, by training a generation of designers with an empathetic attitude to make them able to take an active role in generating proposals for solutions to social problems of different origins and types. Catalysing change and achieving social impact is a growing need, but what constitutes change is not generalisable: its nature depends on the context, the starting point and the objectives. Change can be visible, tangible, or more immanent; a longer-term change in attitudes or competence can help compensate for disadvantages. Change can therefore be understood more as a shift from the initial situation, and the methods used must be adapted to the situation in order to follow it. The methodology aspires to contribute to the creative development of the competences of disadvantaged children in a collaborative framework, using the tools of design and informed by a social design approach. In order to carry out this commitment, it is important to observe in a structured way what makes a shift (change) possible, what is the impact of the design approach, and what process elements and human connections are most conducive to the success of the attempt to bring about change. One of the pillars of experimental impact evaluation is narrative-based measurement, i.e. storytelling-based journaling that aggregates actors' observations, experiences and reflections. This element is an integral part of the methodology.

A módszer során alkalmazott hatásvizsgálati elemek egyfelől a gyerekközösség körében felmérhető elmozdulások vizsgálatát célozzák, másfelől pedig a folyamatban szervesen részt vevő egyetemi hallgatók elmozdulásait is detektálhatják. Tapasztalataink alapján a legmarkánsabban az elmélyedés fázisában (vagyis a hosszabb intenzív jelenlét alatt) alkalmazható a megfelelő hatásvizsgálati eszközök olyan kompetenciák fejlődésének a monitorozására, amelyeknek kiemelt a fontossága a közösség jövőképefejlesztésében. Ezek között található a csapatmunka, illetve a problémamegoldás képessége kreatív eszközökkel. Emellett lényeges megismerni a programban részt vevő hallgatók szakmai, illetve személyes elmozdulásának az irányát, tartalmát, hiszen a többnapos intenzív jelenlét során nem csupán a helyi közösség kreatív kompetenciájának a fejlesztése a cél, hanem egy kölcsönös tanulási folyamat előmozdítása a hallgatók, az oktatók, a helyi közösség és a kutatók között.

Az alkalmazott hatásvizsgálat főként kvalitatív jellegű elemek integrálásával történhet, ahol, amennyiben ez lehetséges, az anonimitás kulcsszempont, ami garantálja a szabad véleménykifejezést.

The impact assessment elements in the method can be used to investigate the shifts that can be measured among the children's community, but also to detect the shifts of the university students who are integrally involved in the process. Based on our experience, it is in the Immersion phase (i.e. during the longer intensive presence) that the most relevant impact assessment tools can be used to monitor the development of competences that are of particular importance in the development of the community's vision of future. These include teamwork and the ability to solve problems using creative means. In addition, it is essential to know the direction and content of the professional and personal development of the students participating in the programme, since the aim of the intensive presence over several days is not only to develop the creative competences of the local community, but also to promote a mutual learning process between students, teachers, the local community and researchers.

The impact assessment used can be mainly qualitative in nature, where anonymity is a key element that should be provided where possible to ensure freedom of expression.

A HATÁSVIZSGÁLAT ALKOTÓRÉSZEI COMPONENTS OF THE IMPACT ASSESSMENT

01

MEGFIGYELÉS

A helyszíni megfigyelés szerepe kettős. Egyfelől segíti a további tervezési folyamatot, másfelől szubjektív visszajelzést ad a tanításban jártas oktatóktól arra vonatkozóan, hogy melyek azok a kreatív kompetenciák, amelyekre érdemes fókuszálni, amelyeket érdemes fejleszteni a közösséggel folytatott munka során.

OBSERVATION

The role of on-site monitoring is twofold. On the one hand, it helps the further planning process and, on the other hand, it provides subjective feedback from the teachers on the creative competences to focus on and develop during the work with the community.

02

NAPLÓZÁS

Minden oktató és hallgató előre elkészített naplósablonba tudja felvezetni a megfigyeléseit, benyomásait, szubjektív megéleéseiket, és saját érzéseikkel, tanulási pontjaikkal, valamint a magukon érzett változás aspektusával tölthetik meg a dokumentumot. A keretrendszerbe beépített naplózás célja a helyzetbe integrált önreflexió, amely – kiszakadva az aktív tevékenységből – elmélyedésre és a cselekedetek megértésére ad lehetőséget, ezáltal hangsúlyozva az egyéni változás monitorozásának és helyzetekhez kötésének a fontosságát.

A helyi közösség esetében vegyes technika alkalmazása ajánlott facilitált foglalkozás keretében. Egyfelől vizuálisan, rajzi és képi elemekkel fejezhetik ki az élményeiket (naplószerű kollázsok), másfelől pedig üzeneteket fogalmazhatnak meg személyeknek címezve arról, hogy mit tanultak az adott nap folyamán tőlük. Az ismétlődő aktivitás célja egyfelől a rendszeresség gyakorlása, másfelől a visszajelzés, önreflexió kifejezésének és az arról való gondolkodásnak a tréningezése.

JOURNALING

Each teacher and student can record their observations, impressions, subjective experiences and fill in a journal template with their own feelings, learning points and aspects of change they feel they have made. The purpose of the diary built into the framework is to provide a situationally integrated self-reflection, which, by taking the focus away from the activity, provides an opportunity for reflection and understanding of actions, thus emphasising the importance of monitoring and situating individual change.

In the case of the local community, the use of mixed techniques is recommended in the context of facilitated sessions. They can express their experiences visually through drawings and pictures (diary-like collages) and besides they can write messages to individuals about what they have learned from them during the day. The repetitive activity aims at practising regularity, and at the same time facilitating self-expression and the expression of and reflection on feedback.

03

KÉRDŐÍVEK

A számszerűsíthető adatok megszerzésének a céljából egyszerűsített kérdőívek alkalmazását javasoljuk három csoportra bontva (a helyi közösség tagjai, hallgatók, oktatók), két időpontban; tehát a programot megelőzően vagy az elején és a végén.

A helyi közösség esetében pszichológiai kompetencia-mérési tesztből átültetett skálázható kérdések a leginkább célravezetőek, illetve olyan kérdéssorok, amelyek az együtt töltött időszakra, a csapatmunkára, a támogatottságérzésre vonatkozó skaláris állításokkal, valamint kifejtős kérdésekkel dolgoznak. A hallgatók „előtte” és „utána” kérdőívben tudnak visszajelzést adni arról, hogy mit várnak a programtól, milyen tanulási, fejlődési elemekre, változásra számítanak magukkal kapcsolatban, és hogy ezek mennyiben valósultak meg. Az oktatók esetében szintén előtte-utána kérdőívzés javasolt, kitérve arra, hogy milyen konkrét eredményt és milyen pedagógiai elemet várnak a közös munkától, és ezt mennyiben sikerült realizálni. A kérdőív teret ad arra, hogy a résztvevők skalárisan és szövegesen is visszajelzést tudjanak adni a folyamatról, az előtte-utána jelleg pedig segíti egy összehasonlító elemzés elvégzését, és építi a módszerfejlesztést.

QUESTIONNAIRES

In order to obtain quantifiable data, it is proposed to use simplified questionnaires divided into three groups (local community members, students, and trainers) at two points in time; once before or at the beginning, and once at the end of the programme.

In the case of the local community, scalable questions adapted from a psychological competency test are proposed, as well as a series of questions that use scalar statements on time spent together, teamwork, sense of support, and also explanatory questions. Students can provide feedback in a 'before' and 'after' questionnaire on what they expect from the programme, what they expect to learn, how they expect to improve or change, and to what extent these have been achieved. For teachers, a 'before and after' questionnaire is also recommended, asking what concrete results and pedagogical elements they expect from the joint work and to what extent these have been achieved. The questionnaire gives them the opportunity to provide feedback on the process, both scalar and textual, and the before-and-after nature of the questionnaire helps to make a comparative analysis and builds on the methodological development.

04

INTERJÚK

Az interjúk célja feltérképezni azt, hogy a helyi szakértők, akik napi kapcsolatban vannak a közösséggel, milyen, a közösen eltöltött időhöz és alkotáshoz köthető változást érzékelnek bennük (csoportosan vagy egyénileg). Emellett célozza a közös program továbbfejlesztését mind operatív, mind pedig módszertani szinteken, továbbá támogatja a fordított megerősítés fázisának a kialakítását.

INTERVIEWS

The interviews aim to explore how local experts who are in daily contact with the community perceive changes in them (as a group or individually) as an outcome of the time spent together and to the creation. The interview technique also aims to further develop the joint programme at both operational and methodological levels and supports the development of the Reverse Reinforcement phase.

05

EGYÉB SZÓBELI VISSZAJELZÉSEK

A fentiekkel szemben a szóbeli visszajelzések kisebb szegmensét teszik ki a vizsgálati csomagnak, leginkább operatív, valamint csoportdinamikai jelenségekre fókuszálnak. Az anonimitás biztosítása itt is fontos szempont, főleg a kritikai meglátások összegyűjtése érdekében, éppen ezért a hallgatóknak és a közösség tagjainak egy nagy papíron érdemes jelezniük, hogy mi működött számukra az adott napon, illetve hogy miben szeretnék változtatást. Mindezek mellett a csapatokon belül szóbeli visszajelzésre is lehetőség van konzultációk és csoportos beszélgetések formájában. Ezek leginkább az alkotási folyamatra, valamint a további foglalkozások pontosítására vonatkoznak.

ADDITIONAL VERBAL FEEDBACK

In contrast to the above, verbal feedback is a smaller segment of the research package, focusing mainly on operational issues and group dynamics. Ensuring anonymity is also an important aspect here, especially in order to gather critical insights, which is why it is worthwhile for both students and community members to indicate on a large piece of paper what worked for them and what they would like to see changed. In addition to this, there is also the possibility for verbal feedback within the teams in the form of consultations and group discussions. These are mostly related to the creative process and serve the purpose of clarifying further sessions.

06

UTÁNKÖVETÉS

Javasolt egy utánkövető kérdőíves felmérés a helyben tevékenykedő szervezet szakmai stábjával, amely a hosszú távú elmozdulásokat hivatott feltárni. Ütemezését tekintve az intenzív jelenlét utáni következő pár hónapban célszerű elvégezni.

A témához is kapcsolódó sablonok a kiadvány végén találhatóak.

FOLLOW-UP

A follow-up questionnaire survey with the professional staff of the local organisation is proposed to identify long-term shifts. Timing is recommended for the next few months after the intensive presence.

Templates related to the topic are provided at the end of this publication.

Kihívások és korlátok

Challenges and constraints

A közös együttműködés során a folyamat fázisai szerint változik a hatáselemek detektálhatóságának a mértéke. Egyes esetekben (pl. megismerés/terelátogatás) a legerősebb hatás interperszonális szinten érzékelhető a programban részt vevő szakértők között, azaz a további közös munka minőségére vannak hatással az indító látogatások.

Fontos kiemelni viszont a negatív hatások felmerülésének a lehetőségét is, hiszen egy ilyen kollaboráció komplex együttállásokat igényel, és az emberközpontú tervezés humán faktora miatt számos meglepetést okozhat. Ezek megelőzésében a korábban említett tervezési elvek, illetve a designgondolkodásban jellemző folyamatos adaptálás lehet a segítségünkre.

Kiemelten fontos beépíteni még a rövid intenzív jelenlétbe is olyan dedikált visszajelző, megosztó alkalmat, amely a hallgatóknak segít a tapasztalások feldolgozásában, hiszen a látott körülmények, életek érzelmileg megterhelők lehetnek, teret kell biztosítani az egyénekre gyakorolt érzelmi hatások megbeszélésének, megosztásának.

Mivel a projekt hátrányos helyzetű gyermekcsoportok bevonásával dolgozik, az etikai aspektusok említése sem maradhat el. Az együttműködés kizárólag egy etikai bizottság bevonásával és engedélyével valósulhat meg, illetve a helyzet sajátossága miatt külső szakértők (pl. pszichológusok, szociológusok stb.) bevonása javasolt. Mindemellett, ahogy említettük, az emberi faktor különösen nagy szerepet játszik az ilyen jellegű együttműködésekben, ezért kiemelten fontos, hogy mindig nyitottsággal, érzékenységgel és rugalmassággal vegyünk részt a programokon.

The degree of detectability of the impact elements varies according to the phases of the process of joint cooperation. In some cases (e.g. familiarisation/visit), the strongest impact is felt at the interpersonal level between the experts involved in the programme; for instance, the quality of further joint work can be affected by the kick-off visits.

However, it is important to highlight the possibility of negative impacts, given that such collaboration requires complex interactions and can lead to a number of surprises due to the human factor found in human-centred design. The above mentioned design principles and continuous adaptation in design thinking can help to prevent this.

It is particularly important to incorporate dedicated feedback and sharing opportunities, even in short intensive presence, to help students process the experience, as the conditions and lives they encounter can be emotionally challenging, and space should be provided to discuss and share the emotional impact on individuals.

As the project involves groups of children from disadvantaged backgrounds, the ethical aspects of the project must be mentioned. Cooperation should only be carried out with the involvement and approval of an ethics committee, and due to the specificity of the situation, the involvement of external experts (e.g. psychologists, sociologists, etc.) is recommended. Besides that, the human factor plays a particularly important role in this type of cooperation, and it is therefore essential to always engage in programmes with openness, sensitivity and flexibility.

Végezetül pedig a program folytatási lehetőségei, utánkövetése és utóélete is kulcsfontosságú annak érdekében, hogy a részt vevő közösség motivációja fennmaradjon, és az alkalmazott módszer valóban hatékony eszközzé váljon a jövőben. A kézikönyvben semmiképpen sem csiszolt vagy véglegesnek gondolt eszközökről olvashattunk. Ezek mind egy fejlesztési-iterációs folyamat részei, pillanatnyi állapotot rögzítenek, és az egyes elemeket fejleszteni, csiszolni szükséges, figyelembe véve az adott közösség és a szakértők visszajelzéseit, javaslatait. Az alkotók szándéka a helyi szereplőkkel megvalósuló tervező és értékelő beszélgetések, workshopok megszervezése, hogy a folytatás következő lépéseit közösen tervezhessék meg. A program folytatása és kiterjesztése hosszú távú elkötelezettséget és közösségi együttműködést igényel a résztvevőktől, ami iránt mind a MOME, mind pedig a Magyar Máltai Szeretetszolgálat vezetői és munkatársai elkötelezettek. Bízunk benne, hogy a fejlesztésben eredetileg is részt vevő szereplők mentorként, facilitátorként tudják majd segíteni az egyéb felsőoktatási intézmények és helyi szereplők közötti adaptációs folyamatot.

Finally, the follow-up and aftercare of the programme are crucial to maintain the motivation of the participating community and to ensure that the method used becomes a truly effective tool for the future. The handbook is by no means a complete or definitive tool. It is all part of an iterative process of development, capturing a momentary state of affairs, and its individual elements need to be developed and refined, taking into account the feedback and suggestions of the community and the experts involved. The creators intend to organise planning and evaluation discussions and workshops with local actors to jointly plan the next steps of the continuation and dissemination of the programme, which will require long-term commitment and community cooperation from the participants, to which both MOME and the leaders and staff of the Hungarian Charity Service of the Order of Malta are committed. We hope that the original participants who have gained experience via this programme will be able to act as mentors and facilitators in the adaptation process between other higher education institutions and local actors.

- Clarkson, P. J., R. Coleman, I. Hosking, I. és S. Waller. 2007. Inclusive design toolkit. University of Cambridge, UK: Engineering Design Centre.
- Council, U. D. 2013. Design for public good. Annual Review of Policy Design 1, 1: 1–50.
- Fehér B. 2020. Reziliens közösségek – a szociális design lehetőségei. Doktori disszertáció, Budapest: MOME.
- Fehér B., Lódi V. és Pais P. 2021. Designgondolkodás a közoktatásban. Budapest: MOME, <https://designakozoktatasban.mome.hu> (Accessed: 13. 08. 2024).
- IDEO.org. 2015. The Field Guide to Human-Centered Design. Ideo.org. Kanada. <https://www.designkit.org/resources/1.html> (Accessed: 13. 08. 2024).
- Kimbell, L. és J. Julier. 2012. Social Design Methods Menu. London: Fieldstudio Ltd., http://www.lucykimbell.com/stuff/Fieldstudio_SocialDesignMethodsMenu.pdf (Accessed: 13.08. 2024).
- Koskinen, I. 2016. The Aesthetics of Action in New Social Design. Proceedings of DRS 2016, Design Research Society 50th Anniversary Conference. Brighton, UK, 27–30 June 2016.
- Lewin, K. 1947. Frontiers in group dynamics: concept, method and reality in social science; social equilibria and social change. Human Relations 1, 5–41. <https://doi.org/10.1177/001872674700100103>
- Thorpe, A. és L. Gamman, L. 2011. Design with society: Why socially responsive design is good enough. CoDesign 7, 3–4: 217–230. <https://doi.org/10.1080/15710882.2011.630477>
- Wadsworth, Y. 1998. What is Participatory Action Research? Action Research International, Paper 2, <https://www.montana.edu/cpa/news/images/articles/hires/img200603291143660763-1.pdf> (Accessed: 13. 08. 2024).

Linkgyűjtemény

<https://shorturl.at/ezc8L>

Link collection

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

ACKNOWLEDGEMENTS

Ezúton köszönjük a zalakomári gyerekeknek és a részt vevő hallgatóknak, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a MOME munkatársainak a lelkesedést, az elszántságot, az odaadást, az odafigyelést, a kritikát, a javaslatokat, a támogatást, ami nélkül ez a program és ez a kiadvány sem valósulhatott volna meg. Nagyra értékeljük az érdeklődést és a figyelmet, amelyet az egész projekt iránt tanúsítottak, és reméljük, hogy közös munkánkkal sikerült pozitív hatást elérnünk. Bízunk a folytatás lehetőségében.

We would like to thank the children of Zalakomár and the participating students, the Hungarian Charity Service of the Order of Malta and the participating staff of MOME for their enthusiasm, dedication, devotion, attention, criticism, suggestions and support, without which this programme and publication would not have been possible. We greatly appreciate the interest and attention that has been shown to the whole project and we hope that as a result of our joint work we have achieved a positive impact and look forward to the project's continuation.

Bori Fehér, Rita Szerencsés, Erzsébet Hosszu, Borbála Marosán

RÉSZTVEVŐK / PARTICIPANTS:

A projekt szakmai vezetői /
Professional leaders of the project:

Fehér, Bori DLA
Szerencsés, Rita
Hosszu, Erzsébet

Kutatócsapat / Research team:

Csernák, Janka
Wilson, Luca
Bencsics, Dorina
Marosán, Borbála

Projektmenedzserek /
Project managers:

Dér, Kinga
Dr. Kollár, Judit
Molnár, Zsófia
Pass, Natália
Pataky, Zsófia
Takács, Zsófia

Részt vevő oktatók /
Participating trainers:

Bodóczky, Antal
Csernák, Janka
Huszár, Dániel
Kele, Ildikó
Gehrig, Maja (HSLU)

Részt vevő diákok /
Participating students:

Aczél, Sára
Balogh, Mirjana
Feiner, Janka
Hankó, Eszter
Kis, Regina
Luzia, De Caro
Makai, Panna
Lüthi, Noah
Petró, Panni
Szabó, Gerle
In-Albon, Vanessa
Varga, Sára
Virágh, Ádám

Résztvevők a Magyar
Máltai Szeretetszolgálat
részéről / Participants
from the Hungarian
Charity Service of the
Order of Malta:

Zalakomári
gyerekek / Children
from Zalakomár:

Andrasek, Krisztián
Baranyai, Emma
Bogdán, Amanda
Bogdán, Attila
Bogdán, Bálint
Bogdán, Barbara
Bogdán, Bence
Bogdán, Brigitta
Bogdán, Brigitta
Bogdán, Csilla
Bogdán, Eszter
Bogdán, Evelin
Bogdán, Ferenc
Bogdán, Gergő
Bogdán, Gyöngyi
Bogdán, Ibolya
Bogdán, Kinga
Bogdán, Klaudia
Bogdán, Krisztián
Bogdán, Lajos
Bogdán, László
Bogdán, Nikolett
Bogdán, Szabrina
Bogdán, Tamás
Horváth, Bianka
Horváth, Kristóf, János
Horváth, Roland
Kardics, Kristóf
Knezovics, Csilla
Lakatos, Adrienn
Lakatos, Alexandra
Lakatos, Patrícia
Lakatos, Regina
Orsós, Dominik
Orsós, Éva
Orsós, Kevin

Felzárkózó települések felemelését
segítő program / Programme for
advancing underdeveloped towns:

Vecsei, Miklós – társadalmi felzárkózásért felelős miniszterelnöki biztos,
a Magyar Máltai Szeretetszolgálat al-
elnöke / Prime Minister's Commissioner
for Social Inclusion, Vice President of
the Hungarian Charity Service of the
Order of Malta

Hajnal, Ágnes – MOME X Máltai
projektvezető / MOME X Máltai
project leader

Jelenlét Ház, Zalakomár /
Presence House, Zalakomár

Horváthné Ács, Aletta – Zalakomár
programvezető gyógypedagógus
/ Zalakomár programme manager,
remedial teacher

Stankovics, Erika – koordinátor /
coordinator

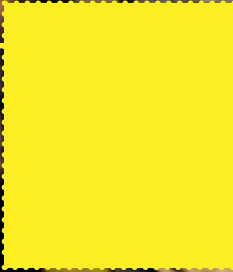
Gyergyák, Katalin – a Jelenlét Ház
vezetője / head of the Presence House

Karácsony, Martina Kinga –
családmentor / family mentor

Kovács, Heléna – családmentor /
family mentor

Albrecht, Erika – családmentor /
family mentor

Szalai, László – munkavezető /
work manager

|||O|||
MOHOLY-NAGY
művészeti egyetem
university of art and
design budapest ■